

DARBININKAS

Vol. LXXI, Nr. 34

Rugsėjo - September 12, 1986 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

"DARBININKO" KELIAS

Aktorius ir "Darbininko" redakcijos nario Vitalio Žukausko apybraiža apie šio savaitraščio vystymąsi. Teksto pradžia skaityta sukaktuviniam vakarėliui 13 Kultūros Židinyje.

19

Vienok mūsų broliai daugelyje atvejų tą taip pagirtiną neapsileidimą visai netikusiai sunaudoja, apie tai ir norėčiau šiandieną biskį pasikalbėti su tamtomis, jūs, mano broleliai ir seselės.

Daugumas iš mūsų parėję vakare iš darbo neužiimame kokiom prakliniu užsiėmimu, padoriu žaislu ar pasiskaitymu ko nors naudingo ar pamokinančio, ale bėgam į salioną ar bolinę, ir tada jau kad neapsileidžiam, tai neapsileidžiam. Jeigu jį gali išgerti tris stiklus, tai aš galiu šešis, jis užfundijo penkiems, šešiams savo draugams, tai aš brolyti visam salionui, visiems girtuokliams ir bomams — kas jis prieš mane, bet jis uždirba po tris dolerius ant dienos, o aš tik po vieną dolerį, jis turi bankeje tūkstantį ir keletą "auzų" (namų) šalia fabrikės, o aš gaspadinėi kaltas už du mėnesius už burdą, ale kad ir pasileisiu, bet neapsileisiu. Amerikoje visi lygūs: čia "fri kontr". Tai jau brolyti, tokio neapsileidimo tai neduok Dieve, o kiek tokių yra iš mūsų brolių.

Arba paimekime mūsų moterėles. Viena turi savo "auzą", pats jos turi gerą darbą, gerai uždirba, tur keletą šimtų pasidėjęs į banką arba varo kokį pelningą biznį, na toji žinoma ir pasirėdyt gal, bent tur iš ko, o kartais ir jo biznis reikalauja, kad jį uždarytų "auzoje" ir apdaruose puikumą, ir automobilium pavažintų su savo šeima, ba matote, broleliai, kad koznas biznis tur savo reikalus ir madas, ir žmogus, biznį varydamas, tur prie jų taikintis, kitą sykį ir nenorėdamas.

O mūsų moterėlės ką daro pamatę, kad ten kokia daktariene ar "lojariene" įsitaisė dresę ant septynių florų ir perkreiptą skrybelę su gaidžio uodega, tai jau ir kremta pačiam galvą: nupirk ir man tokią, čia "fri kontr" — visi lygūs, kuom ji už mane geresnė... O jau tų žiedų ir spilkų, tai nėra ką ir minėti, o kas iš to nauda? — ogi nieko. Arba bobelka, kuri nusimano apie muziką tiek, kiek kiaušė apie pipirus, užsigėidžia turēt pijauną arba vargonus. Pats sako: duše! juk jau gana per naktį privargonuoja vaikai, o dieną man ir taip ausis ūžia fabrikėje mašinoms, o ir pinigų atliekamų neturim nei cento, kam reikia... tai tu manęs nemyl, kad tu man pavydi, juk galim pasiimti ant išmokesčio... ir noroms nenoroms parvažiuoja į "auzą" pijaunas. Ir šimtai tokių dalykų, o tai vis, kad neapsileisti kitiems. Tai jau čia, moterėlės, neapsileidimas kvailas.

Ogi mūsų seselės jos tame dalyke tai mumis visus perviršija — "subytina". Kiek tų visokių floruotų-udeguotų dresių, šlebių, bliuzkų, spilkelių, žiedelių ir visokių nesąmonių, tai tik jos pačios težino, pamatę angliukutę kaip karvutę beatrojant — reikia ir jai čiugamo... O tos visos nesąmonės, oi kiek daug pinigėlių prekioja! O tuos pinigėlius taip sunku uždirbti: dirbi, dirbi ir vis neuždirbi kiek reikia; kartais prisieina ir iš gero vaikinuko pasikolinti — ale atminti seselė, kad tai labai pavojinga skola, dabokis jos labiau, negu su batistine šlebe ugnies ar smalos, nes tai žingsnis į dumblynę, į kurią neduok Dieve įsprūstumei, tai jau sudiev laimė ir linksmybė, tai jau graužimo sąžinės nenusikratysi, nors mėtysiesi ir blaškysiesi kaip nelaiminga paukštelė kilpe, arba naguose vanago. Delto seselės jums patarčiau tą patarę atkreipt šitaip: "kaip neužsileisiu, tai neapsileisiu". Reikia moterėlėm dėvėt dailiai, čystai, triobą užlaikyt grynai, švariai, tvarkoj o mergaitėms dar čyščiau dėvėt, turēt kelias eilutes drapanų pamainai, ale su protu, su nuovoka. Žinoma, daugumas mergaičių taisosi visokias drapanas ir pažibus, kad patikti vaikinams, tai jau kožno jauno toks prigimimas, taip radom, taip paliksime, taip buvo, taip ir bus. Ir gerai dasro, kad rėdos ir čystai užsilaiko, ypač mergaitės, ale reikia visame turēt saiką, kad būtų pagal nosies ir taboka. Vaikai nai labiausiai tėmija iš šalies ypač j tas merginas, kurias mano vesti — ir žinokite seselės, kad per daug didelis vaikymas mados — nepritraukia prie jų širdies, ale atstumia. Išmintingas rimtas vaikas mislija apsedęs turēt sau išmintingą, padorią ir taupią moteriškę, o ne kokią ten pliuskę. Delto mielos seselės ką besitaisote daugybes visokių marmolų, paklauskite mano patarimo o taupykite pinigus: nors po dolerį, ar po pusę, ar po kvoterį dėkite kas savaitę į kruvutę, o ateis tas laikas, kad jie bus labai, labai reikalingi. O jeigu ir ištekėtumėte už vyro ir tada bus gerai, kad turėsite kelius dolerius pradžia gyvenimo. O kaip vaikinai sužinos kad turit bankeje kelis desėtkus, ar šimtukus dolerių tai kad ir su viena tik dresė, tik žinoma čysta, būsite, tai kibs prie jų kaip musės prie medaus, o senesnieji jiems patars sakydami: Žina ką vaikine, tokią apėmęs gyvensi, ba tai bus šeiminkė gaspadinė, ant bereikalo pinigų neišleidžia.

(Bus daugiau)

Savaitės įvykiai

Stockholme vykstančioje konferencijoje netikėto karinio užpuolimo pavojam pašalinti JAV sutiko iš principo painformuoti kitas valstybes apie kariuomenės pergabenimus iš JAV į Europą, o Sov. S-ga — painformuoti apie jos kariuomenės judėjimą srityse į vakarus nuo Uralo kalnų.

Afganistano partizanams pavyko išsprogdinti afganų kariuomenės Kabule sandėlius. Sproginių įvykiai vykę ilgiau kaip 5 val. ir buvę žmonių aukų. Sovietų ir afganų kariuomenės daliniai sproginami vykstant apšaudė aplinkinius kalnus. Įvykius patvirtino ir oficiali spauda.

Sirijos prezidentas Hafez al-Assad Bengazi mieste susitiko su Libijos diktatorium Qaddafi ir patikino, kad bet kuris puolimas prieš Libiją bus laikomas puolimu ir prieš Siriją.

Vienoj pasibaigęs tarptautinis branduolinės energijos žinovų simpoziumas paragino valstybes nustatyti tarptautinius radiacijos standartus, pasikeisti net ir smulkios branduolinių reaktorių saugumo informacijom ir padaryti reaktorių saugumo reikalavimus privalomus visom branduolinės energijos stotim.

Sov. S-gos agentai paspėdė spąstus Maskvoj dirbančiam U.S. News and World Report žurnalo korespondentui Nicholas Daniloff, ir, jam perimant iš pažįstamo ruso ryšulėlį, jį areštavo. JAV šį įvykį laikė provokacija, pareiškė protestą ir pasiryžo jokių nuolaidų tuo reikalu nedaryti.

Suomijos neutralumo politikos steigėjas ir 25 m. išbuvęs krašto prezidentu Urho K. Kekkonen mirė, sulaukęs 85 m. amžiaus.

Sov. S-ga pareiškė noro įsijungti stebėtojų teisėm į 91 valstybės sudaryto GATT (bendras susitarimas dėl tarifų ir prekybos) organizaciją, kuri rugsėjo mėn. susirenka eilinės konferencijos. JAV žada šiom pastangom pasipriešinti.

JAV jau yra pasigaminusios apie 50 radaro nepagaunamų spausminių kovos lėktuvų "Stealth", kurie esą laikomi Nevada dykumoj esančiuose angaruose.

JAV ir Sov. S-ga pasirašė branduolinių ginklų saugumo ir tyrimų protokolą, kuris suteikia abiem pusėm teisę vietoj patikrinti branduolinių tyrimo stočių veiklą ir tartis dėl branduolinės energijos įmonių desaigno ir saugumo.

Prancūzija pakartojo savo nusistatymą, kad PLO būtų įjungta į bet kuriuos Art. Rytų taikos pasitarimus.

Europos bendrosios rinkos valstybės kovai su kai kurias Afrikos valstybes užpuolusiais skėriais paskyrė 2 mil. dol. paramos. JAV tam reikalui paskyrė 1 mil. dol.

Kinija, Maskvai sutikus, numato užmegzti partinius santykius su Sov. S-gos satelitinėmis valstybių komunistų partijom.

JAV ir Egiptasvykdė bendrus karo pratimus Viduržemio jūroj prie Libijos. Pratimuose dalyvavęs lektuvnešis Forrestal vietoj numatyto vizito į Haifos uostą pasiliko pratimų srity.

PRASIDEDA ILGI TARDYMAI Iš okupuotos Lietuvos "Aušros" Nr. 48 (88) V. LAPIENIO MEMUARAI

(Vlado Lapienio memuarai yra gerokai ištęsti ir jie eina per du "Aušros" numerius. Čia juos suglaudinę atpasakojame, nes laukia kita gausi okupuotos Lietuvos pogrindžio spauda. Darb. red.)

Nepatinka, kad kalnys meldžiasi

Kaip ir būdamas laisvėje, taip ir čia, kameroje, prieš guldamas atsiklaupiau prie lovos pasimelsti. Prižiūrėtojas Kosikas, pasižiūrėjęs per durų akutę-vilkelį, griežtai įsako eiti gulti. Tada pasijutau pavirtęs daiktu jų rankose. Skaudėjo širdį, kad taip mindžiojamas žmogaus orumas. Supratau garbės sakalų šauksmą — geriau mirti, negu pančius nešioti! Laisvė brangesnė už gyvybę!

Atsigulęs negalėjau ilgai užmigti. Buvau iškankintas pirmosios nakties įspūdžių. Į akis plieskė elektros šviesa. Tačiau dėkoju Dievui už tuos vargus, nes iš Viešpaties rankų daug kartų nuošiausiu priimti lygiai malonumų ir nemalonumų. Pirmąją nelaisvės naktį Išganytojas mane guodė, stiprino. Tai buvo tik pati pradžia naujo mano gyvenimo.

Naktį pasirašo dokumentą

Apie ketvirtą valandą Kosikas vėl atidaro "karmušką" ir įsako keltis, apsirengti. Atrakina kameros duris ir veda laiptais aukštyn. Nuveda į didelį kambarį, kur už didelio stalo sėdi uniformotas kalėjimo viršininkas majoras Petrauskas ir taip pat uniformotas vyr. tardytojas majoras Markevičius. Šis paduoda man raštą ir liepia perskaityti ir pasirašyti. Aš pavargęs, mieguistas, nieko negalvodamas tą raštą pasirašiau.

Vėliau tik iškilo klausimas, kodėl mane nuvedė tokiu laiku. Žmogus mieguistas nesorientuotai, greičiau pasiduoda prievartai. Tik dieną supratu, kad man nereikėjo to rašto pasirašyti.

Dar liepė gulti, o ryte prikėlė 6 val. Pusryčiam atnešė juodos duonos ir nesaldintos arbatos puodelį. Pavalgius nuvedė į kitą kambarį, kur pirštus ištepė juodais dažais ir keliuose lapuose padarė pirštų nuospaudus, kiekvieno piršto atskirai ir visų pirštų drauge. Dar kitame kambaryje ant kaklo užkabino metalinę lentelę, kur rusiškai buvo parašyta mano pavardė, gimimo metai. Su ta lentele ant krūtinės mane fotografavo iš priekio, iš profilio, su akiniais, be akinių.

Tardymas

Kokie prasmingi arkivyskupo Mečislovo Reinio žodžiai. Jį nukankino Vladimiro kalėjime 1953 m. Jis sakė: "Tebus pašlovinėti nenusilenkę prieš netiesą, — jie gyvens amžinai."

Galvodavau, kad tardymo metu siekiama objektyviai išaiškinti teisybę. Tačiau ši byla tokį mano galvojimą sugriovė.

Po kratos ir arešto trečias, bene baisiausias, momentas yra tardymas. Čia verčiama pasakyti ką dirbi ir ką galvoji, kas bičiuliai, draugai, giminės. Tardymo metu po kojų paminamos ele-

mentariausios žmogaus teisės ir pareigos bei laisvės.

Po mažai miegotos nakties 1976 spalio 20 apie 10 val. prižiūrėtojas per "karmušką" pamėjo pirštu. Mane nuvedė į didžiulį tardymo kambarį. Čia sėdi švariai apsisuktę, gražiai apsirengę ir gerai išsimiegoję tardymo poskyrio viršininkas majoras Rimkus ir Lietuvos prokuroro vyresnysis padėjėjas J. Bakučionis.

Prasidėjo pirmoji tardymo diena. Mano ryžtas buvo likti ištikimam Dievui, neiti į konfliktus su savo sąžine ir nepataikauti blogiui.

Pirmiausia jie panaudojo įtikinėjimo metodą. Jie aiškino, kad jų pasaulėžiūra yra mokslinė, materialistinė, todėl teisinga. Bet ir skirtingos pasaulėžiūros nebus kliūtis pokalbiams.

Liepė viską smulkiai pasakoti. Jeigu viską prokuroro akivaizdoje papasakosi, tai busi paleistas. Bet tai priklausys nuo jūsų. Taip kalbėjo Rimkus.

Atsakiau: — Neturiu ko pasakoti, nes nieko nežinau.

Pakartojau, kad nieku nenusikaltau, nusikalto tie, kurie atvežė mane į kalėjimą.

Rimkus pradėjo pasakoti apie mano "nuodėmes" prieš Tarybų

valdžią. Buvo galima suvokti, kad dauguma tų duomenų buvo gauti iš telefoninių pasikalbėjimų, besiklausant pokalbių butuose. Jie klausė pasikalbėjimo ir Matulionio bute, skaitė gaunamus ir siunčiamus laiškus.

Po visų tardymų, gąsdinimų pasakiau indų tautos vado Mahatma Gandhi (1969 - 1948), kuris aštuonis kartus buvo uždarytas kalėjime, žodžius: "Jeigu esame nekalti, o vis dėl to apkaltinti, tai kalėjimas mums nedaro gėdos".

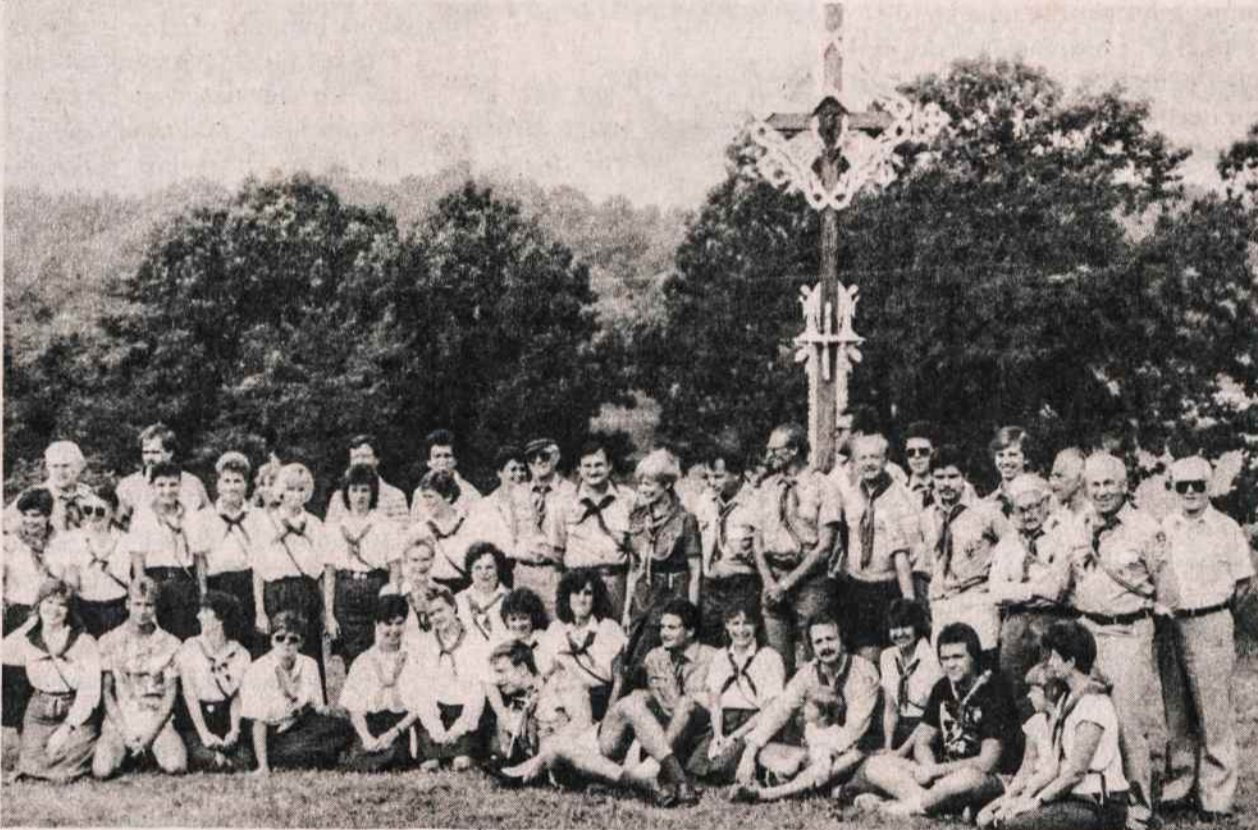
— Jūsų filosofija mūsų nedomina, — atsakė Bakučionis. Išvedė mane į vienutę. Pietum davė žuvų sriubą ir kruopų košę. Pavalgęs atsiguliuoju ir pradėjau snausti, kai vėl pašaukė ir nuvedė į tą patį kambarį tardymui.

Dabar jie ėmė kalbėti griežčiau, grasino uždarysiai į psichiatrinę ligoninę.

Jie liepė man pasakoti apie mano antitarybinę veiklą, o aš vis tylėjau. Gundė ir talkinti ir paleisti žadėjo.

Jie vis vertė prisipažinti padarius nusikaltimus prieš Tarybų valdžią. Rimkus ir Bakučionis buvo labai nepatenkinti mano atsisakymu pasirašyti apklausos protokolą.

(nukelta į 2 psl.)

Amerikos vidurio rajono skautų stovykla įvyko liepos gale Rakas stovyklavietėje Custer, Mich. Nuotraukoje stovyklos vadovybė su garbės svečiais priima paradą. Iš k. Alė Steponavičienė, Kluda Rugienienė, Kęstutis Ječius, Kazys Matonis, Asta Kleizienė, gen. konsulas V. Kleiza, Antanas Pauzuolis, Rūta Daukienė ir kun. J. Vaišnys, S. J. Nuotr. J. Tamulaičio

REAKTORIUS OKUPUOTOJE LIETUVOJE PAVOJINGESNIS NEGU ČERNOBYLIUJE

Stockholmas. (Reuter) Švedų Energetikos tarybos specialistai įvykdė banduomuosius tyrimus, surištus su Ignalinos atominės jėgainės reaktorium. Pagal jų nuomonę, tas reaktorius yra daugiau pavojingas negu černobylis, o jo konstrukcija yra labai panaši.

Pasirodo, kad jis veikia 150 procentų jėga ir duodantis 1500 MW energijos vietoj 1000 MW kaip buvo suprojektuota. Saugumo priemonės šioje milžiniškoje jėgainėje yra mažesnės negu Černobyluje, o perviršijimas jėgos iki galimumo apsunkena būtina reaktoriaus šaldymo sistema.

Hans Bartsch, tarybos viršininkas, radijo pasikalbėjime painformavo, kad jeigu tame reaktoriuje šerdis temperatūra pakils aukščiau aliarminio lygio, tai reaktoriaus apsaugos priemonės gali pradėti tirpti ir paleisti didelius radioaktyvumo kiekius.

Todėl švedų tyrimų institutas pranešė, apsaugos ministerijai, kad jau šešis kartus konstatavo nedidelius radioaktyvinius prasiiveržimus iš Ignalinos reaktoriaus, kuris, po Černobylio katastrofos, yra nuolat intensyviai stebimas švedų mokslinių sekimo punktų.

Švedų supratimu tie prasiiver-

žimai yra signalas apgedusių vamzdžių, paliestų radioaktyvių rūdžių.

Taip pat Energetikos tarybos viršininkas pasakė, kad švedai, dalyvaujantieji tarptautinėje atominės energijos konferencijoje Vienoje, pareikalau iš Sovietų tikslesnių informacijų ir duomenų apie Ignalinos reaktorių.

"Nowy Dziennik"

New York, 1986 rugpjūčio 29

Vakarų Vokietija, spaudžiama gyventojų nepasitenkinimo, suvaržė egzilio teisių pripažinimą trečiojo pasaulio valstybių pabėgėliams.

Savaitės įvykiai

IŠ OKUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Fronto linijos valstybės (Angola, Botsvana, Mozambikas, Tanzanija, Zambija ir Zimbabvė) savo konferencijai pritarė sankcijų paskelbimui Pietų Afrikai, bet tik Zambija ir Zimbabvė jas paskelbė.

Sri Lankos vyriausybė sutiko tartis su autonomijos reikalaujančių indų kilmės Tamil mažumos Jungtinio Tamil išlaisvinimo fronto vadais dėl ginkluotų veiksmų nutraukimo.

Prancūzijos civilinio satelito SPOT fotografijos parodė, kad Sov. S-ga erdvės bandymų Baidonary stoty vykdė didelio masto stovybas. Manoma, kad ji ruošia 3 mylių ilgumo erdvėlaiviumi pakilti ir nusileisti taką ir jam laikyti angarą.

Izraelio prezidentas Chaim Herzog vėl atleido nuo apkaltinimo kitus 7 slaptosios policijos pareigūnus, išvėlusius į dvejų palestiniečių teroristų nužudymą.

Izraelis ir Kamerūnas užmezgė diplomatinis santykius. Įvykio svarbumui pabrėžti ten buvo atskridęs Izraelio min. pirmininkas Shimon Peres.

Britanija net prieš 9 metus buvo įspėjusi Sov.S-gą dėl jos branduolinės energijos reaktoriaus Černobyl' desaigno klaidų ir nesaugumo, bet Sov. S-ga į tai nekreipė dėmesio.

JAV įspėjo Libiją nesiiimti naujų teroro veiksmų prieš JAV pareigūnus ir įstaigas Vakarų Europoje.

Iranas, siekdamas paspausti Iraką, š.m. pabaigoj atnaujins Sov. S-gai natūralių dujų pardavimą, kuris buvo nutrauktas 1979 m.

Prancūzijoje tūkstančiai ugniausių sunkiai kovoja su Riveros srity kilusiais miškų gaisrais. Gaisrai sunaikino ir dešimtis gyvenamųjų namų.

JAV ir Sov. S-ga susitarė pradėti derybas cheminių ginklų plitimui sustabdyti.

Pagal Vakaruose priimtus mirtingumo nuo radiacijos duomenis Sov. S-goj nuo Černobyl' katastrofos sukeltos radiacijos per ateinančius 70 m. mirsiai 24,000 žmonių.

Honduras, Panama ir Salvadoras pasisakė prieš JAV planą jų teritorijose apmokyti prieš Nikaragvos vyriausybę veikiančių partizanų vadus.

JAV ir Sov. S-ga pradėjo aukšto rango pasitarimus krizei pašalinti tose pasaulio srityse, dėl kurių šios abi galybės rungtyniauja, kaip Centrinė Amerika, Pietų Afrika, Kambodija, Korėja, Afganistanas, Art. Rytai ir kt.

— Anykščių kultūros rūmuose veikia ne vienas meno saviveiklos kolektyvas. Rajono jaunimas, ypač moksleiviai, noriai dalyvauja pramoginių šokių grupės "Verpetas", vokalinio - instrumentinio ansamblio užsiėmimuose, liaudies teatro repeticiuose. Anykščiuose ir kaimyninėse apylinkėse garsėja jaunimo folklorinis ansamblis. Jam vadovauja V. Gailevičiūtė. Šis meno saviveiklos entuziastų kolektyvas dažnai koncertuoja žemdirbiams, nuolat ruošia programas liaudies kūrybos šventėms, apžiūroms, konkursams.

— Klaipėdos stovybos tresto kultūros ir technikos namams įteiktas apdovanojimas — garbės raštas ir pinigine premija. Lietuvos kultūros žymūno A. Guzausko vadovaujamas kolektyvas jį pelnė už 1985 pasiektus rezultatus estetinio, dorovinio ir darbinio auklėjimo baruose, organizuojant turiningą žmonių laisvalaikį.

— Siaulių miesto kultūros rūmuose "Verpsto" trikotažo fabriko moterų choras atliko naują programą. Koncerte kartu su dabartinėmis choristėmis dalyvavo ir dainininkės, prieš keturiasdešimt metų pradėjusios šio kolektyvo kūrybinį kelią. Choras šimtus koncertų surengė Lietuvos miestuose ir kaimuose, Maskvoje, Leningrade, Minske, Jaltaje, Bulgarijoje populiarindamas lietuvišką dainą.

Vakarų Vokietijos Socialdemokratų partija savo konferencijoj kandidatų į būsimuosius kanclerius išrinko Reino - Westfalijos provincijos min. pirmininką Johannes Rau, kuris aštriai pasisakė prieš JAV branduolinių raketų laikymą Vokietijoje.

JAV teigia, kad Sov. S-goj žemėj kilęs gaisras sunaikino Iljušin IL76 transporto lėktuvą su jame įrengta laser spindulių laboratorija.

Indijos parlamento atstovas Prakash Chand Sethi, negalėdamas per 6 val. ir 20 min. telefonu susisiekti su Bombejumi, nutarė su savo asmeniniais sargais nuvykti į telefono stotį ir pareikalauti telefono aptarnautojų jį sujungti. Čia atvykęs, jis ir jo sargai apsistumdė, o grįžęs parlamente pareiškė, kad nutukusios telefonistės tik liežuvauja ir neatlieka pareigų. Išįzeidusios telefonistės paskelbė nelegalų streiką, sudaužė stoties įrengimus ir pareikalavo parlamento atstovą pasodinti į kalėjimą ar uždaryti į beprotnamį. Susisiekimas telefonu dėlto buvo kelias dienas visai paralyzuotas.

— Dalyvavo visose dainų šventėse, daugelyje konkursų ir apžiūrų, pelnė nemažai prizų.

— Kauno paveikslų galerijoje buvo eksponuojami 47 Estijos tapytojų ir skulptorių kūrinių iš Tartu dailės muziejaus fondų. Šis muziejus jau ne pirmą kartą rengia tokias parodas. Paskutinioji buvo atvežta į Kauną 1977. Dabartinės parodos pagrindą sudaro estų dailininkų 9-tojo dešimtmečio pradžios darbai, kurių ne vienas pažįstamas žiūrovams iš kitų parodų. Kūrinių autoriai — vidurinėsios ir jaunesniosios kartos dailininkai. Tai žinomi tapytojai K. Kazikas, R. Tamikas, T. Vintas, skulptoriai I. Yunas, E. Tamikas ir kiti.

— Vestuvės Rotušės aikštėje įvyko, kai raiti kviesliai, dūdorai ir centrinę Kauno senamiesčio aikštę sukviestieji tūkstančius kauliukų ir miesto svečių. Atridejo senoviška karieta, ir iš jos išlipo pagyvenusį porą. Daugelis susirinkusiųjų atpažino garsius lietuviškojo cirko kūrėjus ir artistus Jadvygą ir Joną Ramanauskus. Lietuvos liaudies artistai atvyko į savo auksines vestuves — jų pusė ančiau šeimininio gyvenimo jubiliejus tapo svarbiausiu čia surengtos tradicinės šeimoms šventės akcentu. Jubilieus sveikino miesto tarybos deputatai, "Lietuvos" cirko atstovai, saviveiklininkai, jaunimas. Miesto folkloriniai ansambliai Rotušės aikštėje surengė didelį šventinį koncertą.

— Vilniuje gastroliavo Maskvos "Sovremeniko" teatras. Vaidino Lietuvos akademinių dramų teatre ir profsąjungų kultūros rūmų scenose. Parodyta šešiolika pastatymų. Tai N. Gogolio, M. Saltykovo-Ščedrino, A. Čechovo, M. Bulgakovo,

(nukelta į 4 psl.)

Iš "Aušros"

(tkelta iš 1 psl.)

Taip baigėsi sunki tardymo diena. Mane nuvedė į kamerą.

Tardymo papročiai

Į tardymą vesdavo bet kurią dienos valandą. Dažniausiai ryte apie 10 val. Iki tol kaliniai turėjo būti nusiprausę, papusryčiaę.

Rytais 5 v. prižiūrėtojas priekaldavo nusiprausti. Prižiūrėtojas vis ragino greičiau nusiprausti. Nors kaliniai vienas kito nematydavo, bet iš vedimo tvarkos, iš laukimo buvo galima suprasti, kiek saugumo kalėjime tuo metu yra kalinių. Man esant, jų buvo gana daug.

Atrakinus kalėjimo koridorius duris, prižiūrėtojas paspausdavo sienoje esantį mygtuką,

užsienio bei šiuo laikinių tarybinių autorių kūrinių.

— Panevėžio autokompressorų gamyklos kultūros klubas savo poilsio bazėje prie Pyvesos surengė nuotaikingą gegužinę. Visą vakarą etnografinio ansamblio artistai grojo ir dainavo kartu su gegužinės dalyviais. Taip buvo paminėtas klubo dvidešimtmetis. Šis klubas turi gausų būrį meno saviveiklos kolektyvų. Jam nuo pat įsikūrimo vadovauja Lietuvos kultūros ir meno saviveiklos žymūnas S. Nauzdžiūnas. Čia 18 kolektyvų ir susivienijimų pagal pomėgius jungia 350 gamyklos darbuotojų bei jų šeimų. Dar 400 žmonių dalyvauja cechų meno saviveikloje. Pučiamųjų orkestrui "Akordas", vyrų vokaliniam ansambliui "Vytyturs", dailės studijai "Spektoras", estradraminiam ansambliui "Metronomas" suteikti liaudies kolektyvų vardai. Šventėje prie Pyvesos paskelbta, kad liaudies kolektyvo vardu dabar vadinsis ir teatras, pasirinkęs satyrinės komedijos kelią. Šiam kolektyvui vadovauja kino artistas kultūros žymūnas V. Jatautis.

— Alytaus medvilnės kombinato kultūros rūmuose gražiai nuskambėjo šimtasiasis liaudies kūrybos ansamblio koncertas "Dzūkiska veselija". Saviveiklininkų kolektyvas išvykų metu su gražiomis dūžkų buitės tradicijomis yra supažindinęs daugelio Lietuvos rajonų gyventojus. Jam jau keliolika metų vadovauja Konstancija Čyvinė, daug metų "Dzūkijoje vesileioje" dainuoja ir šoka kombinato saviveiklininkai Anelė Markevičienė, Juozas Alksninis, Bronius Petkevičius, Onutė Pangonytė ir kiti.

— Smalininkuose įvyko Pabaltijo esperantininkų stovykla, kurią surengė tarybinių esperantininkų asociacijos Lietuvos skyrius. Stovykloje buvo espe-

(nukelta į 4 psl.)

lą, ir laiptinėje užsidegdavo raudona lemputė. Užlipus laiptais, taip pat įjungdavo raudoną šviestą. Tai signalas, kad laiptais ir koridoriumi vedamas kalnys. tuo metu kito kalinio negalima vesti. Taip niekada nesutiksi ir nematysi kito kalinio. Man teko čia būti daugiau negu dešimt mėnesių. Per tą laiką niekur neteko pamatyti nė vieno kalinio, išskyrus tuos, su kuriais teko būti vienoje kameroje.

Kitą dieną tardymui nuvedė į kitą kambarį. Prie stalo sėdi tardytojas majoras Urbonas, prie kito sėdėjo jaunas čekistas, kurio pavaradė nežinau. Šiame kambaryje buvau tardomas apie septynių mėnesius.

Pasakoja, kad šiuose tardymo kambariuose, ypač Stalino ir Berijios laikais, tardomieji patyrė kraupių dalykų. Kai kuriems čia teko net gyvybę paaukoti.

Man prikišo, kad žiemą aš važiauvau su kunigu Zdebskiu. Tai rodo, kad saugumas seka kunigus, seka ir pasauliečius ir surinktą medžiagą perduoda saugumo tardymo skyriui.

Pirmą dieną tardytojas Urbonas dėjosi artimu žmogumi, vis klausinėjo apie pokalbius su kitais. Artėjant darbo dienai į pabaigą, Urbonas ėmė pykti, kad neatsakinėjau į jo klausimus.

Šeštadienį į tardymą neveda. Veda valandą laiko pasivaikščioti. Pasivaikščiojimo kameros įrengtos netoli kalėjimo durų. Tai nedidelė kamera, kuri turi aukštą mūro sienas, o vietoje lubų užtiestą vielų tinklą. Įveda kalinius į tą kamerą ir užrakina. Tokių pasivaikščiojimų kameros yra keletas. Prižiūrėtojas vaikščioja viršum kameros padarytų tiltelių ir iš viršaus stebi kalinius. Garsiai šnekėti čia neleidžiama.

Šeštadienio vakarą ir sekmadienio dieną skiriu mąstymui ir malda. Buvau laimingas maldoje, nes malda teikė daug paguodos.

(Bus daugiau)

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pway St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietų automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tečiadieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Meilus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVĖČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS
I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Amerikos Lietuvių Tautininkų Sąjungos valdyba, išrinkta devynioliktoje sąjungos suvažiavime Los Angeles. Iš k. dr. Leonas Kriaučiūnas — pirmininkas, Ona Daškevičienė — išdininė, Eleonora Valiukienė — sekretorė, Vida Jonušienė — II vicepirmininkė, Petras Buchas — I vicepirmininkas. Valdyba išrinkta dviejų metų kadencijai. Nuotr. J. Tamulaciū

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Ar nesusipratimas, ar...?

Kas dveji metai kuriame nors Amerikos universitete vyksta AABS (Association for Advancement of Baltic Studies) įvairiomis mokslinėmis temomis konferencijos. Jose dalyvauja organizacijos nariai, daugumoje akademikai, universitetų profesoriai, dėstytojai su paskaitomis, svečiai-klausytojai besidominantieji Baltijos studijomis. Paprastai apie tokią konferenciją nariai yra informuojami siunčiamu ABS biuleteniu ir per spaudą.

10-toje pabaltiečių AABS konferencijoje, University of Wisconsin at Madison 1986 gegužės 29 - 31 pavadintoje "Balts Outside the Baltic" buvo nagrinėjami II-jo Pasaulinio karo įvykiai Baltijos valstybėse ir pokarinės emigracijos temos.

Sesijoje, pavadintoje "Latvija Trečiajame Reiche" (Latvia in the Third Reich) gegužės 30 dalyvavo kaip komentatorius Steven B. Rogers, Ph. D., OSI tarnautojas.

Kyla klausimas kokių būdu OSI - KGB bendravimo bendrininkas — politinės įstaigos, veikiančios prieš pabaltiečius ir kitus Rytų europiečius, tarnas dalyvauja akademinėje sesijoje?

Iš atsiųsto Tony Mažeikos CCJS (Coalition for Constitutional Justice and Security) kovotojo prieš OSI bendradarbiavimą su KGB ir kitokius OSI neteisėtus metodus, plataus aprašymo apie šį įvykį paaiškėja daug visuomenei nežinomų dalykų.

Pasirodo, kad AABS ir OSI yra kontakte nuo 1980 metų. Kaip gi tas kontaktas buvo sudarytas? OSI akademinio pretekstu pareiškusi norą pažinti Baltų tautų istoriją ir "pasikeisti idėjomis ir padiskutuoti bendrais interesais". Taip panaudojusi sovietiską "kultūrinio bendradarbiavimo" taktiką OSI įlindo į AABS. Po tais kultūriniais ir istoriniais pažinimo tikslais paslėpė savo

tikuosius uždavinius ir AABS užkibo ant to kabluko. Kaip OSI taip ir KGB tikslas buvo ir yra patraukti jaunuosius intelektualus, akademikus savo pusėn po kultūrbolševizmo skraiste.

Po šitokių "kilnių tikslų", amerikietiška įstaiga, susidomėjusi mažai žinomomis Baltijos valstybėmis, mieliai buvo leidžiama vyksti ne tik į konferencijas, bet galėdavo dalyvauti įvairiose sesijose, ne tik kaip svečiai ir "istorijos tyrinėtojai", bet ir savo nuomonės reiškėjai ir kaip paskutinioje konferencijoje net ir komentatoriai.

Atrodo, kad AABS vadovė arba neapsižiūrėjo arba nesuprato OSI klastos ir jaunieji akademikai buvo pastatyti prieš įvykusį faktą: OSI politinė įstaiga įsifiltravo į akademinį sambūrį.

Taip ir šių metų minėtoje sesijoje politinis OSI tarnautojas buvo aktyvus dalyvis.

Toliau, Andrew E z e r g a l i s, Itaca, N.Y., kolegijoje dirbantis prelegentas, savo temos "Kas nužudė Latvijos žydus" metmenis dar prieš konferenciją buvo pasiuntęs OSI įstaigai Washingtono komentarams.

Šioje paskaitoje buvo mesti kaltinimai nepriklausomos Latvijos perijodo karininkams, šauliams, prezidento Ulmanio šalininkams ir pan.

Taipogi buvo rodoma Washingtono Holocausto fundacijos pagamintas tendencijas — neobjektyviais faktais remiantis — filmas "Rygos getto".

Šitokios žinios paduotos apie sesiją aprašyme.

Kas dar atkreipia dėmesį į šį nemalonų įvykį, tai Tony Mažeikai, kaip Amerikos piliečiui, užpūčiamos burnos — neleidžiant moderatoriui Andrejs Plakans nei komentuoti nei kelti klausimus apie daromus baltiečiams ir kitiems OSI įstaigos neteisingsus kaltinimus ir juridinius

(nukelta į 4 psl.)

Arkivyskupas Emanuele Clarizio, Popiežiškos Imigracijos ir Turizmo Pastoralinės komisijos viceprezidentas, 1986 m. liepos 21 d. laiške vysk. Pauliui A. Baltakiui, OFM, pranešė, kad Šv. Tėvas Jonas Paulius II suteikia specialias teises, reikalingas atlikti pastoracinėm pareigom užsienio lietuvių labui. Čia duodame vertimą iš italų kalbos.

Ekscelencija,
Su nuoširdžiu džiaugsmu noriu pranešti, jog Jo šventenybė popiežius Jonas Paulius II malonėje suteikti Jums specialias teises, kad galėtumėte atlikti pastoracines pareigas užsienio lietuvių labui.

Jūsų Ekscelencija gerai žino, kad Šv. Sostui rūpi, kad galimai sėkmingiau būtų dvasiškai aptarnaujami tie tikintieji, kurie, "dėl kokių nors priežasčių gyndami užsienyje be savo tautinės bendruomenės arba dėl kitų motyvų, yra reikalingi specialios pastoracijos" (De pastorali migratorum

SPECIALIOS TEISĖS VYSK. P. A. BALTAKIUI

cura, Nr. 15). Ta speciali pastoracija liečia emigrantų kalbą bei papročius. Konstitucijoje De pastorali migratorum cura, Nr. 16 sakoma: "Kadangi žmogui giliau pažinti ir jam suprasti natūrali priemonė yra kalba, tad ir išieivų pastoracija neša brandesnius vaisius, kai ji atliekama jų kalba..."

Labai svarbu bei reikšminga, kad štai ir naujasis Kanonų Teisės Kodeksas 518 kanone taip pat pramato tautines parapijas, t.y. parapijas "pagal apeigas, kalbą ir kitas skirtības, steigtinias kokioje nors svetimoje teritorijoje". 586 kanonas gi numato ir kapelionus tiems, kurie negali naudotis parapijomis, kaip, pav., keleiviai, tremtiniai, klajokliai, jūrininkai.

Jūsų Ekscelencija iš patirties jau žino, kaip yra reikalingas bendravimas tarp vyskupijos, iš kurios yra kilę emigrantai, ir vys-

kupijos, kurioje jie dabar gyvena. Tai ypač liečia gavimą kunigų, mokančių emigrantų kalbą. Minėtoji konstitucija teikia specialias galias tiek vienu, tiek antru atžvilgiu (plg. nr. 22 - 28, 36 - 37, 44 ir kt.).

Šia prasme 217 kanonas nustato labai svarbų apaštalavimo dėsnį, būtent, esant reikalui, pataria vyskupams ordinarams leisti savo kunigams persikelti į kitą vyskupiją, pasilikant įkardinuotais savojoje.

Ši popiežiškoji komisija supranta, jog, deja, ypatingose aplinkybėse tiek vadinamos vyskupų konferencijos, tiek ir išleistųjų kunigų ordinarai dėl įvairių priežasčių gali pasidaryti nepajėgūs tai atlikti.

Tai turėdamas prieš akis Šv. Sostas parūpino vyskupus, kaip ir Jūsų Ekscelenciją, kurie būtų dvasiškais vadovais kunigų bei pasauliečių užsienyje, suteikdamas jiems specialias teises.

Tas teises, suteiktas Jūsų Ekscelencijai, čia ir turiu garbės Jums atsiųsti.

Jūsų garbinga Ekscelencija matys, kad tos teisės yra išsamių pasitarimų ir rimtų studijų vaisius. Linkiu, kad jos būtų Jums pagalba ir paskatinimu, atliekant specialią pastoraciją, taip artimą Jūsų širdžiai.

-o-

Jo Ekscelencijai Pauliui Baltakiui, tituliariniam Egaros vyskupui ir lietuvių katalikų užsienyje ganytojui, suteikiamos šios teisės.

1. Lietuvos diecezijos įkardinuotų kunigų atžvilgiu, gyvenančių užsienyje, suteikiamos tų diecezijų vyskupų teisės ir dar šios:

a. Teisė pristatyti minėtus kunigus dieceziniam vyskupui, kur

vyksta lietuvių pastoracija ir tartis su juo dėl pareigų pastoraciniuose ribose.

b. Teisė tartis su minėtu dieceziniu vyskupu apie tų kunigų perkėlimą kitoms pareigoms tautinių emigrantų labui.

c. Teisė leisti minėtiems kunigams priimti kitus įsipareigojimus, net kitoje diecezijoje, tuo reikalu susisiekiant su jos vyskupu.

d. Kontaktavus Popiežiškąją Komisiją Emigrantų ir Turistų pastoracijai, suteikiama teisė minėtus kunigus įkardinuoti iš Lietuvos diecezijų ir juos įkardinuoti į dieceziją, į kurias emigravo.

2. Lietuvių kilmės kandidatų kunigystė, emigravusių į užsienį, atžvilgiu:

a. Teisė siųsti į seminarijas jaunuolius tame krašte, į kurį jie emigravo, pritariant dieceziniam vyskupui, su intencija įkardinuoti juos į Lietuvos dieceziją ir paskirti lietuvių pastoracijai emigracijos krašte.

b. Teisė būdėti, jiems rengiantis kunigystei bei spręsti apie jų tinkamumą priimti šventimus ir būti įkardinuotais į Lietuvos dieceziją; taip pat atlikti visa kita, kas pagal kanonišką teisę priklauso dieceziniam vyskupui Lietuvoje, aišku pirma su juo pasitarus.

Šios teisės galioja tol, kol tęsiasi dabartinė padėtis arba Šv. Sosto bus kitaip patvirtyta.

Apie šių teisių naudojimą kiekvieneriais metais reikia pranešti Popiežiškai Emigrantų ir Turistų Pastoracinei Komisijai.

Rašyta Vatikane 1986 liepos 21. Pasirašo Emanuele Clarizio, tit. Anzio arkivyskupas ir pro-prefektas, taip pat kun. Giùlivo Tessarolo, sekretorius.

Amerikos rytinio pakraščio skautų-skaučių stovykla įvyko rugpjūčio 16 - 24 dienomis Bolton, Mass. Nuotraukose prityrusių skautų pastovyklės dalyviai prie jų pastatyto bokšto. Priekyje vadovų štabas, iš k. Romas Garbaliuskas, Tadas Nemickas, pastovyklės viršininkas Antanas Kulbis, Rimas Kezys, Vytis Kezys. Nuotr. Ed. Kezys

LF Bičiuliai Dainavoje

Sukaktvinė studijų ir poilsio savaitė

V. ROCIŪNAS

(-II-)

Kaip ir ankstyvesnė LFB studijų ir poilsio savaitė, taip ir šioje 30-toje, sukaktvinėje, studijinė programa buvo organizuojama beveik išimtinai LFB tarybos, talkinant Centro valdybai, o visi ūkiniai ir pramoginiai reikalai krito ant Centro valdybos pečių. Šiuo metu Tarybai pirmininkauja P. Algis Raulinaitis su vicepirm. dr. Zigmū Brinkiu ir sekretoriumi Juozu Kojeliu. Visi gyvena Los Angeles apylinkėse, o Centro valdybai vadovauja Juozas Mikonis su savo štabu: Jonu Vasariu, Juozu Ardžiu, Ingrida Bublione, Vincu Akelaičiu ir Vytautu Brizgiu, visi iš Clevelando ir artimųjų priemiesčių.

Ir šioje savaitėje turbūt niekas nesiskundė, kad teko alkti, ar ištroškusiam eiti poilsin. Keturi kasdieniniai kvietimai prie stalo, kai kam sudarė ir net dietinių

problemų. Vytautas Brizgys "kieta ranka" vykdė komendanto pareigas, o Jonas Vasaris, nors iš profesijos inžinierius, bet piniginius reikalus neblogiau supranta ir juose nusivokia, kaip ir garo katilų-boilerių projektavime ir vykdyme, kur, daugiau kaip trisdešimt metų didžioje JAV bendrovėje išdirbo. Žodžiu, tiek piniginiai reikalai, tiek mityba buvo a O.K.

Neblogiau buvo sutvarkyti ir paskaitų, pranešimų, pasitarimų, simpoziumo tvarkraštis bei laisvalaikiai. Nuo rugpjūčio 3, sekmadienio popietės iki šeštadienio vakaro — Ottawos mergaičių koncerto kasdien stovyklės dalyviai girdėjo kruopščiai paruoštų ir atrinktų temų. Nors ir nebuvo duota pagrindinės studijų temos, kaip anksčiau būdavo praktikuojama, klausytojai jas uoliai lankė, sąžiningai dalyvaudami, kartais atsižadėdami Spyglio ežerėlio malonumų ar saulės bei vėjo glostymo. Į paskaitas atvykdavo ir kaimynystėje gyvenantieji.

Kun. Viktoras Dabušis, dabar jau emeritas klebonas, besidžiaugias poilsio dienomis Floridoje, kasryt aukojo mišias, pasakydamas turiningų pamokslų religiniais ir tautiniais klausimais. Giesmės garsai jungėsi į maldos ir susikauptimo harmoniją.

Ne tik temų įvairumas, bet ir pačių prelegentų pasiskirstymas amžiaus, ideologinių pažiūrų, išsimokslinimo bei profesinio pasiruošimo atžvilgiu buvo labai įdomus. O stovyklautojų daugumos amžių liudijo sidabrų papuoštos galvos, prarėtę plaukai ar papildęjusios kūno figūros.

Paskaitininkų, simpoziumo dalyvių bei pramoginių pasirodymų eilėse matėme nuo mokslievių iki daugelio sričių specialistų, pasipuošusių aukščiausiais mokslo laipsniais. Ar tai negražu, ar tai nerodo, kad mūsų išieivijos kartos gali kartu studijuoti, pasisakyti mūsų rūpimomis problemomis, pramogauti, linksmiti ir linksmitis? Gal tokie susitikimai lygina tų mūsų laikų savotišką pabaisą, negerovę, kurią dažnai vadiname kartų plyšiu. Kaip gera būtų, kad tokie reiškiniai laikas nuo laiko kartotųsi ir mūsų kasdieninio

pilko lietuviško gyvenimo dienoje.

Nežinau, bet gal dalis ir šiose studijų dienose girdėtų paskaitų, ar jų santraukų pasirodys ir mūsų periodikoje, o gal jos ir pasiliks gulėti stalčiuose. Čia, šiame apžvalginame rašinyje tik labai trumpais bruožais bus supažindinti skubantys, laiko neturintys skaitytojai, kad jie galėtų susidaryti nors mažą, apytikrą vaizdą, kuo LFB sąjūdis domisi, kaip su savo prelegentais reaguoja į mūsų gyvenimo slinktį, jos problemas.

Sekmadienio vakare, pirmieji "šios stovyklos paukščiai", išiskirsčius angliškai kalbančių vaikų stovyklai, susirinko konferencijos kambarį prie vyno ir sūrio, o studijų savaitę po pirmadienio rytmetinių mišių, pakeliant vėliavas buvo oficialiai pradėta Juoz Kojelio žodžiu ir Lietuvos himnu.

Lietuvos teatro temomis

Po pusryčių kalbėjo aktorė ir režisierė Dalila Mackialienė tema "Lietuvos teatras okupacijų metais". Su prelegente klausytojus supažindino dr. V. Majauskas. D. Mackialienė, gyvenama Los Angeles, ypač aktyviai reikiškė lietuviškame teatre, o

šiuo metu, kaip ir dr. Majauskas su žmona, gyvena Floridoje.

Lietuvos teatras, kurio pirmasis dramos spektaklis buvo 1920 m., okupacijos metais išgyveno daug sunkių dienų. Prisiminusi dramos, operos ir baleto pastangas siekti meno aukštumų, komunistų ir vokiečių-nacių okupantų cenzūra, ypač parenkant veikalus, visą ir taip nelengvą Kauno ir Vilniaus teatrų darbą baisiai sunkino.

Dabar Vilniaus teatras yra įsikūręs naujuose moderniuose rūmuose. Teatrai taip pat veikia Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje. Klaipėdos teatre daug veikalų statomi rusų kalba, nes rusų kolonistų nušimtis ten yra didelis. Prelegentė išskėlė vadinamųjų folklorinių saviveikliųjų teatrų veiklą įvairiuose miestuose ir miesteliuose. Jų reikšmė yra didelė, nes tuose spektakliuose iškeliami mūsų liaudies papročiai, kurie įvairiuose vietovėse labai skirtingai interpretuojami.

Senovės lietuvių religija

Kai sekantais metais iškilmingai švęsime 600 metų nuo krikščionybės įvedimo Lietuvoje, studijų dalyvius pedagogas,

rašytojas ir poetas, dar ir dabar rašąs ir žemaičių tarme, Apolinaras P. Bagdonas supažindino su senąja lietuvių religija, kuriai lietuvių tauta net du šimtmečius išlaikė ištikimybę dievams ir deivėms. Latviai jau šiemet šventė 800 metų jubiliejų nuo krikščionybės pradžios Latvijoje. Cituodamas Adomo Bremniečio pasakymą, jau žinoma nuo 1075 m., apie baltų religiją, kad tai ir buvę "žmoniškiausi žmonės ir juos būtų galima tikrai pagirti, jei jie būtų išpažinę Kristų".

Lietuvių senoji religija gan plačiai minima kronikininkų užrašuose, lenko Dlugošo, lietuvių Preatorijaus raštuose. O mūsų laikų moksliniai tyrinėjimai ir studijos lietuvių mitologijos, atlikti dr. Jono Balio ir dr. Algirdo Greimo, yra labai reikšmingi.

Išieivija sovietų akimis

Aktualios temos - paskaitos, pavadintos "Išieivijos pristatymas Sovietų spaudoje 1985 - 86 metais" prelegentas dr. Augustinas Idzelis klausytojams buvo pristatytas moderatoriaus Juoz Kojelio.

(Bus daugiau)

IŠ VISUR

— Lietuvos krikščionybės sukakties vykdomasis komitetas (pirm. Jonas Kavaliūnas) kreipėsi per muzikinį komitetą (R. Klorienė, V. Ralys, D. Viskontienė) į Joną Govėdą, kad sukurtų šiai ypatingai sukakčiai naują giesmę. Ji jau baigta, priimta ir bus įtraukta į oficialų giesmyną. Šiais metais tos giesmės bus giedamos visose laisvojo pasaulio lietuvių parapijose ir per sukakties iškilmes Romoje.

— Dr. Petras Kisielius, visų lietuviškų pasireiškimų rėmėjas ir darbininkas, yra komiteto pirmininkas, kuris rengia Lituanistikos katedros vajuos užbaigimo iškilmes — pokylį spalio 4 Jaunimo Centre, Chicagoje.

— Marijos aukšt. mokykla, vadovaujama Šv. Kazimiero seserų vienuolijos, šiemet p r a d e d a 75-tus mokslo metus, įskaitant Šv. Kazimiero akademiją. Pradėta rugpjūčio 25 administracijos ir mokytojų susirinkimu ir pamaldomis. Mokyklos direktorė yra seselė Grace Ann. Mokslo metai prasidėjo rugsėjo 2. Jubiliejaus minėjimas bus lapkričio 2. Vienuolyne bus koncertacinės mišios, o 2 val. popiet Hilton Inn of Oak viešbutyje vaišės. Chicagoje yra apie 9000 buvusių Šv. Kazimiero akademijos ir Marijos aukšt. mokyklos mokinių.

— Algirdas Pužauskas, redagavęs "Draugo" pirmąjį puslapį, pasitraukė į poilsį ir tuo pačiu iš redakcijos. Šiuo metu jis tvarko savo reikalus, stengiasi parduoti namą o paskiauo išsikelti į Washingtono valstiją, kur gyvena jo sūnūs. Likusieji "Draugo" redaktoriai jo gailisi, nes buvo ne tik labai geras darbininkas-redaktorius, bet taip pat ir draugiškas, nuoširdus ir visiems pasiryžęs padėti.

— Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos 30 metų sukakties metinis suvažiavimas ir balius įvyks spalio 18 Clevelande.

— Toronto "Volungė" praėjusį pavasarį įsijungė į C B C radijo chorų varžybas etninės muzikos srityje. Praėjusi vietinios ir apskričių pusbaigmis, gavo pranešimą, kad pateko į Canados baigmę. Šių varžybų vertintojai yra žymiausi Canados chorinės muzikos žinovai, kurie prabėžia choro susidainavimą, dinamiką ir muzikinį frazavimą. Vienintelis trūkumas, kuris "Volungei" neleidžia išvystyti balsų balansą, yra vyrų stoka. R u g s e j o mėnesio sekmadieniais 8 - 10 val. ryto CBC g r o s visų sričių finalistų muziką. Tai didelis mūsų lietuvių visuomenės laimėjimas, nes pirmą kartą Canados mastu skambės "Volungės" įdainuotos lietuviškos dainos — "Beaustanti ausrelė", "Tupėjo vanagas". "Vasaros naktys" ir Canados lietuvių kompozitoriaus Jono Govėdo giesmė "Žemėn taiką nešu".

— Juodojo kaspino demonstracija Toronte rugpjūčio 23 buvo gana gausi, nors oras buvo lietingas. Dalyvavo apie 2000 - 3000 asmenų, daugiausia rytų Europos ateivių su savo tautų vėliavomis. Gausūs kalbėtojai ryškino šios demonstracijos r e i k š m e, primindami 1939 m. rugpjūčio 23 pasirašytą Molotovo-Ribbentropo sutartį, nuvedusią į daugelio tautų pavergimą. Nacių grėsmė sunaikinta, o sovietinė ne tik laikosi, bet stiprėja. Ši demonstracija buvo rodoma televizijoje, apie ją plačiai rašė dienraščiai, kalbėjo radijas. Televizijoje buvo ryškiai matomos Lietuvos vėliavos.

IŠ OKUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 2 psl.)

rantininkų klubų vadovų ir literatūros vertinų į esperanto kalbą bei šios kalbos dėstytojų seminarai, esperanto kalbos tobulinimosi kursai, įvairūs susitikimai, parodos.

— Estijos miesto Vijandyje vyko septintasis Pabaltijo ir Baltarusijos liaudies teatrų festivalis "Draugystės rampa — 86". Lietuvai atstovauja du liaudies teatrus: Lietuvos profsąjungų kultūros rūmų scenos meno kolektyvas su R. Samulevičiaus "Karūna ir smėlis" bei Kauno politechnikos instituto dramos entuziastai su K. Borutos "Baltaragio malūnas".

— Šiaulių miesto "Gubernijos" nealkoholinių gėrimų ir alaus kombinatas į rinką išleido naują gaminį "Valstiečių gira". Gaminamas iš miežinio salyklo, paskanintas kymnais ir turi nemažai vitaminų. Viena seniausių miesto įmonė, šiemet įžengusi į trečiąjį šimtmetį, pastaruosiu metu pirkėjams pateikė apščią naujos nealkoholinės produkcijos: "Auksaspalvis" — iš koncentruotų mandarinų sulčių, "Tarchunas" — tonizuojantis gėrimas ir "Apelsinas" — gėrimas diabetikams. Įmonė padidino nealkoholinės produkcijos gamybą 49 procentais per pirmąjį pusmetį.

— Vilniuje Lietuvos dailės parodų rūmuose buvo baltarusių grafiškų darbų paroda. Jos autoriai — vidurinėsios kartos dailininkai, Baltarusijos teatro ir dailės instituto bei Maskvos, Leningrado, Kijevo, Vilniaus dailės institutų auklėtiniai pateikė apie septynioliasdešimt grafiškų lakštų.

LIETUVIS EMIGRANTAS GRĮŽO VILNIUN

Maskva. New Yorkas. (Reuter).

Žinomas lietuvių dailininkas, gyvenęs 43 metus emigracijoje, New Yorke, grįžo į Sovietų Sąjungą ir kreipėsi į aukščiausiąjį tarybą su prašymu pripažinti jam sovietišką pilietybę. Tokią informaciją padavė sovietų žinių Tass agentūra, tvirtindama, kad dailininkas nusprendė sugrįžti gimtinėn nostalgijos vedinas ir ilgesio savųjų.

Pasak Tass agentūros, 73 metų Kazimieras Žoromskis JAV pasiekė garbės ir sėkmės. Bet Amerikos ambasada Maskvoje neturi jokių žinių apie asmenį to-

— Palangoje įvyko Lietuvos liaudies teatrų festivalis, kuriame dalyvavo Naujosios Vilnios kultūros rūmų liaudies kolektyvas, profsąjungos kultūros rūmų liaudies teatras, "Akmenės cementas" kultūros rūmų saviveiklininkai. Spektakliai vyko po atviru dangumi ir žiūrovai buvo kviečiami miesto gatvėmis keliaujančių kvieslių.

— Vilniuje, Dailės parodų rūmuose, vyko estampo paroda. Penkiasdešimt keturi autoriai joje pateikė apie pustrčio šimto grafiškų lakštų, sukurtų per pastaruosius trejus metus. Geriausi čia eksponuoti darbai atstovaus mūsų menui septintoje Pabaltijo estampo parodoje Taline.

— Šiaulių K. Požėlos kultūros ir poilsio parko vasaros estradoje įvyko jubiliejinė dainų ir šokių šventė "Žydekite, Šiauliai", skirta miesto įkūrimo 750-osioms metinėms.

— Centrinės televizijos užsakytu Lietuvos kino studija kuria dviejų dalių vaidybinį filmą pagal J. P. Sartre pjesę "Tiktai tie-

DAIL. K. ŽOROMSKIS KALBA IŠ VILNIAUS

Dail. Kazimieras Žoromskis birželio mėnesio gale išvyko į okupuotą Lietuvą nuolatiniam apsigyvenimui, New Yorko laisve naudojėsi apie 30 metų.

"Tiesa" (komunistinės vyriausybės oficiozas) rugpjūčio 23, nr. 195 išspausdino platų pasikalbėjimą, kuris užima pusę puslapio. Įdėta ir nuotrauka, kur K. Žoromskis šypsosi Vilniaus katedros aikštėje.

kia pavarde. New Yorko telefonų abonementų knygoje figuruoja pavarde Žoromskis, bet tai yra tik vienintelė informacija šia tema. Tass paduoda, kad lietuvis dailininkas tapybą studijavo Vilniuje, o 1942 išvyko Vienon. Iki atvykimo New Yorko gyvenon Romoje, Madride ir Bogotoje.

Po atvykimo Vilniun Žoromskis padarė keletą pareiškimų, kurių tarpe buvo tvirtinimas, kad dabartinė Lietuva džiaugiasi laisve ir nepriklausomybe be svetimųjų įtakos.

"Nowy Dziennik" (New York, N.Y., rugpjūčio 28)

Ar nesusipratimas, ar...?

(atkelta iš 3 psl.)

pažeidimus, remiantis KGB duomenimis.

Eikim dar žingsnelį toliau. Prieš šią sesiją Tony Mažeika buvo griežtai uždrausta dalinti sesijos dalyviams bet kokią literatūrą, xerox kopijas, brošiūras, pasisakančias prieš OSI veiklą.

Na — va — ir spaudos ir žodžio laisvė akademikų konferencijoje!

Čia aprašytą faktų akivaizdoje iškyla dar keletas klausimų: kaip reagavo mūsų akademikai, dalyvavę šioje sesijoje, ir bendrai kokia jų pažūra dėl OSI bendravimo su AABS? Kaip mokslinė sąjunga gali būti jungiama su politine įstaiga? Gal akademikai nebesupranta tikrosios žodžio laisvės prasmės ir "juridiniai kultūrinės OSI/KGB veiklos?" Juk S.B. Rogers nėra AABS narys, tai kas ir kodėl jį kvietė būti komentatorium? Kokiu pagrindu remiantis jam buvo nusijūsti pasiskaitus metmenys peržiūrai?

Visur pasitaiko nesuderiantumo esamosios padėtyse ar be

sa". Filmo režisierius, nusi-pelngęs meno veikėjas Arūnas Žebriūnas parašė naujosios juostos scenarijų. Ją filmuoja liaudies artistas Jonas Gričius. Muzikos autorius — kompozitorius Viačeslavas Genelinas, dailininkas — Algimantas Šiugžda.

— Tbilisyje vyko jaunųjų dainininkų-kandidatų į tarptautinius vokalistų konkursus Atėnuose ir Barcelonoje perklausa. Į Marijos Calas konkursą Graikijoje kamerinio dainavimo kategorijoje laimėjo Lietuvos valstybinės filharmonijos solistė Sigutė Trimakaitė. Į Tbilisį atvažiavo daugiau kaip 40 kandidatų iš įvairių didžiųjų teatrų atstovų. Populiariausias operinis dainavimas šioje kategorijoje susilaukė didžiausios konkurencijos. Vertinimo komisija atrinko po penkis kandidatus atstovauti Atėnuose ir Barcelonoje. Atėnų konkursas numatytas kovo mėnesį. Dabar ruošiasi solistė su pianiste Audrone Kisieliūte būsimam vokalistų forumui. Programa didelė. Į ją įtraukti vokiečių, austrų, prancūzų, graikų ir kitų šalių kompozitorių kūriniai. Nuostatai reikalauja visą programą atlikti originalo kalba.

S.L.K.

Rašytojui Jurgiui Gliudai, sulaukusiam 80 metų Los Angeles J. Daumanto šaulių kuopa suorganizavo pagerbimą — akademiją. Tai buvo liepos 13 Šv. Kazimiero parapijos salėje. Nuotraukoje programos dalyviai: Iš k. solistai A. Pavasaris, Marija Gliaudienė, sol. J. Čekanauskienė, rašytojas Jurgis Gliuda, rašytoja Alė Rūta, pianistė R. Apeikytė, šaulių kuopos pirmininkas J. Pažėra. Nuotr. Pr. Gasparonio

Vydūnas Tumas gauna medicinos daktaro laipsnį Californijos universitete Los Angeles. Doktorato diplomą birželio 1 įteikė universiteto prezidentas. Naujasis daktaras V. Tumas yra prof. dr. Elenos ir a.a. Hermano Tumų sūnus.

LOS ANGELES, CALIF.

Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos rudeninė puota įvyks spalio 19, sekmadienį 12:30 val. popiet parapijos salėje. 10:30 val. koncertuotos mišios, kurių metu pamokslą pasakys Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius.

mokykloje gavo darbą. Čia jis priduria, kad Amerikoje dailininkai skurdžiai gyvena.

Dail. K. Žoromskis bent kelis kartus keitė savo stilių. Tai ir mėgina pateisinti, primena, kad ir didieji dailininkai keitėsi. Jis pats pradžioje entuziastingai vaizdavęs objektą, paskiauo veržėsi prie abstrakcijos tapybos, vėliau prie mokslinio pobūdžio trijų dimensijų meno (jo linijinio meno). "dabar neatsisakydamas ir ankstesnių tapybos būdų, vėl grįžtu prie objekto".

Pasisako, kad esąs surengęs apie 40 asmenų parodų, kad dalyvavęs įvairiose amerikiečių parodose. Korespondentas primena, kad iki šiol "Tarybų Lietuvai" dovanojęs 300 paveikslų, dabar per Atlantą atplaukia dar apie 150 juo darbų, daugiau kaip 70 eskizų. Sumini, kad kabo jo geriausi darbai įvairiuose Amerikos muziejuose. Toje eilėje mini ir New Yorko Moderniojo meno muziejų. (Muziejaus lankytojai lietuviškai juo darbų ten nėra pastebėję. Red.)

Dailininkas dar parodė knygą "Kas yra kas Amerikos mene 1984" ir "Amerikos dailininkai 1985", Italijos akademijai leidinį "Dabartinės asmenybės 1984". Cituoja vieną amerikietį, kuris aptaria jo linijinius paveikslus.

Dailininkas pasisako, kad po dviejų metų jis žada Vilniuje surengti retrospektyvinę parodą. Jau dabar noris dirbti.

Korespondentas savo pasikalbėjimą baigia tokia užsklanda: "Šarma jau nusidabrinio dailininko plaukus, bet akyse tebėkirkščiuoja žvalios, jaunatviškos ugnelės. Lyg išlipęs iš audrų apštaryto laivo, pasiekusio krantą po ilgų ir neramių kelionių, jis vėl tvirtai žengia gimtinės

Rašytoja Nijolė Jankutė - Užbaliene koordinuoja moterų poezijos popietę, kurią organizuoja vyr. skauciu "Gražinos" būrelis. Poezijos popietė įvyks spalio 12 Šv. Kazimiero parapijos salėje. Ta pačia proga spalio 11 rašytoja N. Jankutė turės pokalbį su tos parapijos šeštadieninės mokyklos mokiniais.

Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles sambūrio valdyba pareigomis pasiskirstė taip: Vytautas Vidugiris, pirm., Aleksas Kulnys ir Ignas Medziukas — vicepirm., Laima Kulnienė — sekr. ir Birutė Prakapienė — izd. Vytautas Vidugiris, JAV LB tarybos narys, buv. Lietuvos Skautų brolijos vyr. skautininkas ir JAV LB Vakarų apygardos pirmininkas, dabar eina aukštas pareigas Amerikos karo veteranų organizacijoje.

Amerikos Lietuvių Piliiečių klubas Šv. Kazimiero parapijos salėje rugsėjo 14 rengia šaunią gegužinę.

žeme. Žeme, kurios link ėjo 43 metus."

Žurnalistas Leonas Brazulis savo darbą atliko gana gerai, pasiskaitomai apiformino pasikalbėjimą. O kad dailininkas gyvėsi, to jis nesuprato ir net nežinojo, ką jam rodo, kaip visa tai pasidaro. Leidiniai tikrai padarė įspūdį, bet vieta tuose leidiniuose perkama už pinigus. Dailininkai susimoka ir už teksto vietą ir už klišes, sumoka ir už išleidimą. Kitaip tokių knygų leidėjai neišsiverstų ir subankrutuotų.

Idomu ir tai, kad dailininkas jau pasisako apie objekto vaizdavimą. Toks menas, kurį jis kūrė čia, okupuotoje Lietuvoje yra pasmerktas, kaip nereikalingas ir net liaudžiai kenksmingas. Dailininkas K. Žoromskis jau prisitaiko prie komunistų partijos režimo, jau pasiskelbia, kad atsisako visų savo "linijų", abstraktų ir vaizduos tokius objektus, kuriuos nurodys partija, vaizduos taip, kaip partija pasakys.

ST. PETERSBURG, FLA.

Floridos Amerikos Lietuvių Klubas šį rudenį mini savo veiklos 25 metų sukaktį. Rugsėjo 19 įvykusiame klubo valdybos posėdyje be kitų reikalų buvo aptarti ir šių metų didesnieji ateities darbai. Sukaktį nutarta pažymėti šiais renginiais: lapkričio 15 — pianisto A. Kuprevičiaus koncertas; lapkričio 29 — klubo meninių vienetų (choro kartu su Bay Area Chamber Strings orkestru ir veteranų tautinių šokių grupe Audra) koncertas; gruodžio 5 — iškilmingas sukaktuvinis banketas su menine programa.

Naujo sezono atidarymas Lietuvių klube numatytas spalio 11 su vakariene, šokių orkestru ir atitinkama programa.

Naujų Metų sutikimo pobūvyje muzikinę programą atliks Ottawos, iš Kanados, mergaičių dainos vienetas "Ramunėlės", vadovaujamas Rūtos Šiulytės - Kličinės. "Ramunėlės" čia svečiuosis gruodžio 26 - sausio 4. Čia gyvendamos, planuoja aplankyti Disney World ir kitas įžymybes. Jos galėtų koncertuoti ir kitose Floridos lietuvių kolonijose. Dėl sąlygų ir smulkesnių informacijų kreiptis į A. Karnių, 323 Belle Pt. Dr., St. Peter-

sburg Beach, Fla. 33706. Tel. 813 367 - 2413.

St. Peterburgo lietuvių kolonijos gyventojų susirinkimas svarbiems lietuvių teisėms ginti reikalams aptarti šaukiamas rugsėjo 18, ketvirtadienį, 3 val. popiet lietuvių klube.

Lietuviško švietimo reikalams paremti visose lietuvių kolonijose rugsėjo mėnesį renkamos aukos. JAV LB St. Peterburgo apylinkė prašo visų ir šiemet savo aukomis paremti švietimo darbus. Aukos galima įteikti Lietuvių klube sekmadieninių pietų metu.

JAV LB St. Peterburgo apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyks rugsėjo 30, antradienį, 3 val. popiet Lietuvių klubo mažojoje salėje.

Tautos Fondas gruodžio 3, trečiadienį, 3 val. popiet Lietuvių klube rengia popietę. Dr. K. Bobelis padarys pranešimą iš

BRAZILIJOJE SUDARYTAS KAZIMIERINIS FONDAS

Po šv. Kazimiero jubiliejinio metų Brazilijoje įsikūrė "Kultūrinis kazimierinis fondas", kuriam pradžią sudarė kazimierinių metų ruošos komiteto įnašas — milijonas kruzeirų. To komiteto pirmininku yra kun. Pranas Gavėnas.

Šio fondo tikslas — sudaryti finansinę paramą lietuviškai kultūrinei veiklai, paremti ypač sunkiai besiverčiančią spaudą, lituanistines mokyklas ir bendrai remti jaunimo reikalus.

Fondo kapitalą sudaro laisvos aukos, palikimai, tam tikslui pravestos rinkliavos. Kapitalas lieka nepaliekamas, tik jo palūkanos galės būti panaudotos minėtiems tikslams.

Fondą globoja, valdo ir administruoja lietuvių šv. Kazimiero parapijos atsakingi ir teisėti pareigūnai.

Iki šiol be kazimierinio metų ruošos komiteto įnašo šį fondą dar parėmė: N. N. iš Šveicarijos poeto Venancijaus Ališo prisiminimui — 5 milijonai kruzeirų, šv. Kazimiero parapija Tėv. Jono Bružiko, SJ, prisiminimui — 1 mil. kruzeirų, kun. dr. J. Prunskis "Mūsų Lietuvai" parėmė — 2,240,000 kruzeirų, Marytės Grigienės iš Amerikos Marytės Bumblienės prisiminimui — 57.000 kronų.

Fondo administracija prašo į fondą įrašyti ir savo mirusius artimuosius; tuo jie bus pagerbti ir jų veikla bus pratęsta.

Kun. Pr. Gavėnas, SDB

Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos Vienoje, įvyksiančios lapkričio 4, ir iš Vli-ko seimo Londone.

— St. Peterburgo Lietuvių Pensininkų klubo gegužinė įvyks rugsėjo 17, trečiadienį, 10 val. ryto Veteranų Parko 4-ame paviljone. Lietuviškas maistas bus tiekiamas 12:30 val. Veiks baras, turtinga loterija, gros šokių muzika. Trumpą humoristinę programą atliks klubo meninės pajėgos. Visas šio renginio pelnas skiriamas dėl ligos ar kitų aplinkybių į vargą patekusiems St. Peterburgo lietuviams - lietuviams pagelbėti.

LŠST Romo Kalantos šaulių kuopos gegužinė įvyks rugsėjo 24, trečiadienį, Veterans Memorial Parko 4-tame paviljone. Pradžią 10:30 val. dienos. Taip pat bus įvairi programa, muzika, dainos, laimėjimai.

LŠST Palangos jūrų šaulių kuopos gegužinė įvyks spalio 1, trečiadienį, Veterans Memorial Parko 4-tame paviljone. Pradžią 11:30 val. Karšti pietūs bus tiekiami 12:30 val. Bus ir įvairi programa.

St. Peterburgo BALFo 143 skyrius spalio mėnesį ruošiasi piniginiam aukų rinkimo vajui. Vienakartinė metinė piniginė rinkliava bus vykdoma rinkėjams apsilankant namuose, sekmadieniais klube pietų metu ir laiškais.

BALFo tradicinė gegužinė įvyks spalio 15, trečiadienį, Veteranų Parko 4-tame paviljone.

Kasos, Lietuvių Federalinės Kreto Unijos, metinis narių susirinkimas įvyks spalio 19, sekmadienį, tuoj po pietų, Lietuvių klube.

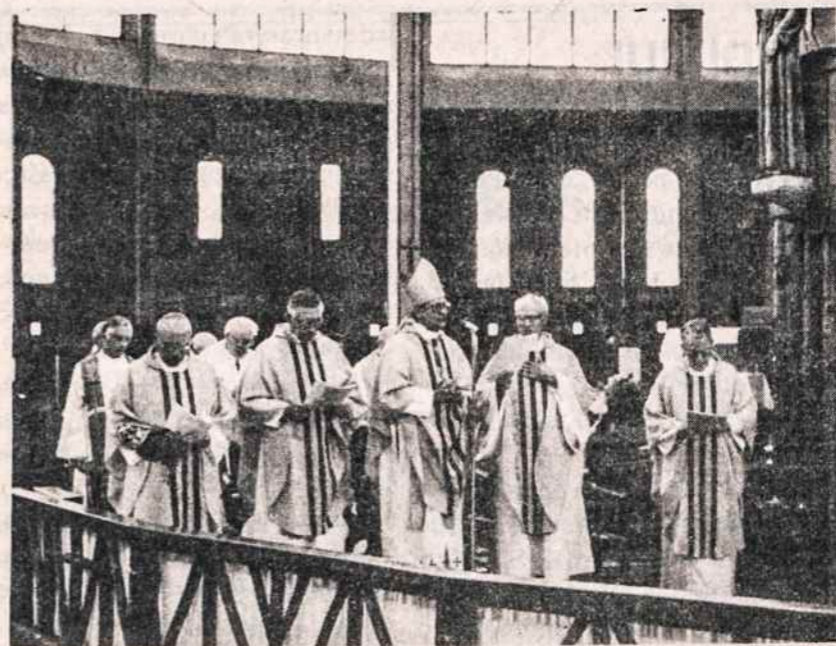
Lietuvių klubo choro pirmoji repeticija po vasaros atostogų įvyks spalio 24, penktadienį, 7 val. vak. klubo mažojoje salėje.

L.Ž.K.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Šv. Alfonso mokykla naujus mokslo metus pradėjo rugsėjo 3. Šiemet vaikučių skaičius padidėjo. Visų klasių kambariai pilni vaikučių, daugiausia juodukų ir rytiečių; baltų mažas skaičius. Šv. Alfonso mokykla yra vienintelė katalikiška pradžios mokykla Baltimorės miesto centre. Seniau mokyklos kambariuose aidėjo lietuviška kalba ir per daugelį metų seselės kazimierietės auklėjo lietuvius vaikučius. Dabar mokykloje dirba pasauliečiai mokytojai. Kun. Antanas Dranginis, šv. Alfonso parapijos klebonas, skatina mokytojus, kad išmokytų vaikučius pagrindinių tikėjimo tiesų. Pamokos pradamos ir baigiamos su malda. Nauji mokslo metai pradėti su mišiomis, dalyvaujant vaikučiams ir mokytojams.

Prelato L. Mendelio atmininė bronzinė lentą pritvirtinta šv. Alfonso bažnyčios prieangyje ir pašventinta rugsėjo 7, sekmadienį, po 11:30 val. mišių. Visi įeinantieji į bažnyčią matys jo atvaizdą ir prisiminis prelatą

Vysk. P. Baltakis, OFM, ir kunigai lietuvių maldos dienoje Amerikos kankinių šventovėje Auriesville, N.Y., rugsėjo 24 d.

CHICAGO, ILL.

Lituanistikos katedros remimo komitetas, kuriam vadovauja dr. P. Kisielius, yra pasiryžęs galimai greičiau sutelkti likusią sumą, kurią reikia universitetui sumokėti šį rudenį. Šių metų įmokėjimo čekis bus įteiktas universitetui vadovybei specialaus banketo metu. Banketas įvyks spalio 4, šeštadienį, Chicagos Jaunimo Centre. Rengimo komitetas yra išsiuntęs laiškus su kvietimais dalyvauti bankete, aukų lapukus ir laimėjimų bilietus. Visuomenė pagal savo išgalę prašoma atsiliepti su aukomis. Prieš banketą mažojoje salėje bus susipažinimas ir atgaiva bei nemokamos vaišės. Pobūvio metu vyks

L. Mendelį, kuris visą savo kunigišką gyvenimą praleido lietuvių tarpe, klebonaudamas šv. Alfonso parapijoje.

Lietuvių Namų valdyba rugsėjo 14, sekmadienį, nuo 1 val. iki 5 val. vak. rengia krepšų puotą. Bus galima gauti ir gardžios krepšų sriubos. Visiems yra žinomi gardūs Chesapeake Bay krepšai. Šokiamis gros gesras orkestras. Bilietus bus galima įsigyti prieš durį. Lietuvių Namų valdyba ruošia įvairius renginius ir pelną skiria Lietuvių Namų reikalams.

Baltimorės Lietuvių Taryba rugsėjo 14, sekmadienį, rengia ekskursiją į Anapolį, Marylando sostinę, bus aplankytas lietuviškas ąžuolas, prieš 50 metų pasodintas darže prie sostinės rūmų. Sukakties iškilnių vedėja yra dr. Elena Armonienė. Minėjimo programa prasidės 2 val. popiet.

Jonas Obelinis

trumpa akademinė dalis, vaišės ir šokiai.

Tenka skaityti, kad Australijoje ir Kanadoje civilinė valdžia remia ir mažumų tautinę veiklą. To, deja, nėra Amerikoje. Tad mūsų veikla remiasi gerasirdžių tautiečių aukomis, labai dažnai "našlės skatiku". Labai dažnai tenka į kultūrą eiti per pilvą — kugelis ir cepelinai yra labai svarbūs kultūrinės veiklos elementai. Tad ir tenka rengti banketus ir gegužines. "Draugo" dienraščio renginių komitetas, vadovaujamas Marijos Remienės, rengia banketą-pobūvį rugsėjo 28, sekmadienį, "Martiniqne" pokylių salėje, Chicagoje. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

J. Ž.

NEW HAVEN, CONN.

Metinė gegužinė

Šv. Kazimiero lietuvių parapijai minint 77-tuosius metus, metinė gegužinė rengiama rugsėjo 21, sekmadienį, vieta, vadinama "Raccoon Club", yra prie 17 kelio, Durham, Conn., dvi mylios į rytus nuo New Haven.

Ruošimo darbus atlikti apsiėmė Lietuvos vyčių 50-ta kuopa, kuri išaugo į 210 narių vienetą. Šokiams užsakytas geriausias Walt Solek orkestras, grojės visuotiniame Lietuvos vyčių seime Yale universitete.

Paprastai į šią metinę gegužinę apsilanko apie 300 svečių. Siemtelė laukiama didesnio skaičiaus. Kadangi daugelis pasisako nežino apie renginius, jau išsiųsti laišukai penkiems šimtams lietuviškių šeimų. Iki šiol toks sąrašas nebuvo sudarytas ir iš to tikimasi daug naudos.

G. K.

GT INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Įstaigos vedėja

PASKUTINĖ 1986 METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ

Nr. 8607 Gruodžio 20 — sausio 3, 1987 — Iš New Yorko \$1,471.00

Kelionės maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje.

Kaina (nakvojant dviese kambarėje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.

Kelionės dalyviams bus parūpinami bilietai į specialius naujametinius spektaklius Operos ir baletu teatre arba Filharmonijoje.

Tarpininkaujame perkantiems automobilus. Kainos:

Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb.

VAZ 2107 — 4,470 rb.

VAZ 2106 — 4,130 rb.

VAZ 21003 — 3,900 rb.

VAZ 21013 — 3,360 rb.

Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC. P.O. BOX 29163 CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA, TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais "FINNAIR" lėktuvais

— Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus Chicagoje rugsėjo 14, sekmadienį, iškilmingai atidaro naujas muziejaus patalpas (6500 So. Pulaski Road). Atidarymo ceremonijos 2 val. popiet.

— Kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kūriniai atliekami Lenkijoje. Jo Motetas chorui, vargonams ir varinių instrumentų ansambliui (kūrinys parašytas šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį paminėti), Atspindžiai fortepijonui ir Sonata smuikui ir fortepijonui bus atliekami rugsėjo mėnesį festivalyje Baranove, prie Krokuvos, Lenkijoje. Pianistas — Slavomir Zubrzycki, smuikininkė Agata Maszkowska. Motetą "Deus qui inter" atliks profesionalų choras.

— Detroito Dievo Apvaizdos parapijos taryba naujus veiklos metus pradeda tradiciniu rudens koncertu - balium rugsėjo 20 d. Mening' dalį atliks Brigita Pumpolytė ir jos vyras Juozas Kasinskas bei jų dukrelė Alexa. Jie abu yra profesionalai muzikai: Brigita groja įvairiuose orkestruose ir dėsto muzikos mokyklose. J. Kasinskas turi doktoratą iš muzikos ir reikiškas kaip kompozitorius, universitetų dėstytojas ir gitaros solistas. Tai bus smuikų ir gitaros koncertas, kurio metu girdima bus J. Kasinsko kūriniai, jų tarpe bus lietuviškų liaudies dainų ir šokių melodijos bei įvairių kompozitorių sukurta muzika.

— Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų S-gos posėdis šaukiamas rugsėjo 20, šeštadienį, 2 val. popiet Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos patalpose, Putname, Conn. Rugsėjo 21, sekmadienį, bus aukojamos mišios lietuvių katalikių moterų intencija. Jas aukos kun. dr. V. Cukuras. Po jų bendri tarybos narių pietūs.

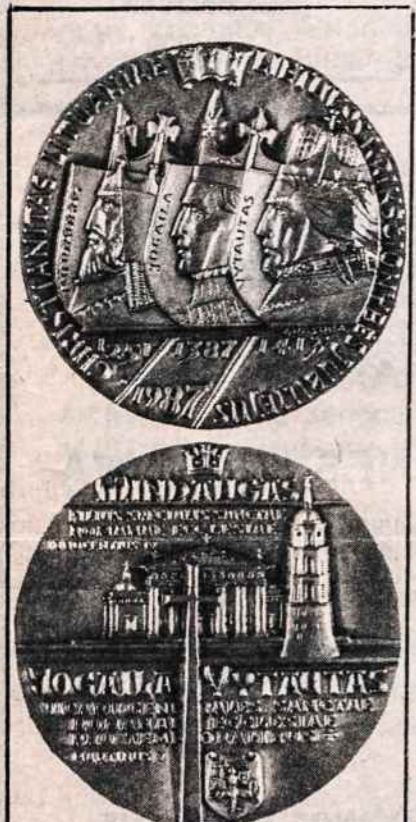
Čiurlionio ansamblis rugsėjo 20 koncertuos Chicagos Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Po koncerto bus bendros vaišės Jaunimo Centro kavinėje.

— Adv. P. Žumbakis ir Rasa Razgaitienė rugsėjo 27 d. 11:45 val. ryto Dievo Motinos parapijos salėje, Clevelande, kalbės OSI reikalui ir rodys filmą.

"Elta", Informacion Bulletin, informacija anglų kalba, leidžiama Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, finansuojama Tautos Fondo. Šiam rugsėjo mėnesio numeryje duodama informacijų apie prezidento paskelbtą Pabaltijo laisvės dieną, sovietų reakciją į šį paskelbimą ir kt. Taip pat yra ištraukų iš pogrindžio spaudos, leidžiamos okupuotoje Lietuvoje.

—Lietuvių sūnų ir dukterų klubas, kuriame spiečiasi senosios ateivijos komunistinio nusi-statymo tautiečiai, labai sumažėjus narių skaičiui, turimą namą Toronte, 160 Clairmont gatvėje, parduoda surastam pirkėjui. Tos pačios komunistinės linkmės Kanados lietuvių literatūros draugijos centro komitetas jau neveikia. Jo turėtas knygynas perduodamas viešajai Toronto bibliotekai. Visais reikalais rūpinasi J. Morkis.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Gudaitis, Forest Hills, N.Y., N. Petkevičius, Wantagh, N.Y., kun. M. J. Sala, SJ, New York, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 12 dol. Atnaujinant — visiems 15 dol. metams.

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. Išleido jubiliejinis komitetas. Bronzinis — 30 dol., persiuntimo išlaidom pridedamas 1 dol. Gaunamas Darbininko administracijoje — 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

AUKOKIME LIETUVIŲ FONDUI IR JAMŽINKIME SAVO VARDUS RUOŠIAMOJE LIETUVIŲ FONDO ANTROJE KNYGOJE. REMKIME LIETUVIŲ FONDA, NES JIS REMIA MŪSŲ KULTŪRINĘ VEIKLĄ. NEW YORKE KREIPTIS Į LIETUVIŲ FONDO ATSTOVĘ L. MILUKIENĘ, 111 GROHMANS LANE, PLAINVIEW, N.Y. 10803, ARBA SIŪSKITE CENTRUI TIESIOGINEI, UŽPILDĘ ŠIĄ ATKARPA. AČIŲ.

(Pavardė ir vardas)

(Nr. ir gatvė)

(Miestas, valstija ir Zip)

Lietuvių Fondo ketvirtajam milijonui aukojau \$ .....

Įnašas mano vardu Įnašas jamžinti

Esu LF narys Nr. .... Nesu

Data

Parašas

Čekius rašyti Lietuvių Fondo vardu.

Šudarant testamentus prašoma įrašyti ir Lietuvių Fondą angliškai: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT, TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION, 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

Šių metų sausio mėn. buvo rašyta, kad Kultūros Židinio išlaidoms reikalingos pajamos vis mažėja, o išlaidos kyla aukštesnės. Ypač buvo pastebėta aukų trūkumas ir bingo pajamų sumažėjimas. Po sėkmingo laiškų vėjus, nario mokesčio ir aukų įnašai paskutinį metų pusmetį gerokai padidėjo, bet negana, kad atsvertų bingo pajamų trūkumą. Anksčiau vien tik bingo lošimų pelno užtekdavo visam Židiniui išlaikyti, o dabar aukos ir mokesčiai už patalpas yra labai reikalingi, nes išdais jau pradeda eiti į nuostolius. Kai pernykščiai fiskaliniai metai dar rodė 1,014 dol. pelną, šiemet jau randame 9,439 dol. deficitą. Didžiausias skirtumas tame, kad pernai bingo lošimai Židiniui davė 39,943 dol. pajamų, o šiemet tik 12,967 dolerius. Jeigu ne aukų vėjus ir patalpų nuoma, tai deficitas būtų dar didesnis.

Židinio tarybos nario Jono Vainiaus pastangomis įvykdytas vėjus ir aukos mirusiųjų atminimui ypač daug padėjo didesniems nuostoliams išvengti. Norėdami atsidėkoti aukojusiems ir paskatinti kitus, čia skelbiame sąrašą organizacijų ir asmenų, kurie vėjus metu ar kitomis progomis dosniai parėmė Kultūros Židinį.

Ypatinai daug aukų buvo susilaukta garbingo ir dosnaus daktaro a. a. Antano Snieškos amžinam atminimui. Čia aukotojų sąrašas: dr. Juozas ir Aleksandra Kazickai ir jų sūnus Juozas, 500 dolerių; dr. J. ir D. Bilėnai, A. ir J. Biručiai, dr. T. Savickas, J. ir I. Vilgaliai ir p. Kibirskiai, po 100 dol.; J. ir A. Maldučiai, A. ir P. Povilaičiai, 75 dol.; S. ir P. Leveckiai, 70 dol.; J. ir J. Bacon, S. ir D. Biručiai, A. Brazinskas, A. ir A. Butai, A. Daunys, A. ir F. Jasaitčiai, S. ir A. Mackevičiai, H. ir R. Miklai, J. A. Milukas, M.

ir G. Molynai, A. ir E. Ošlapai, B. Paprockienė, A. ir B. Petrikai, Ž. Ratiene, S. ir M. Remėzai, L., D. ir Gr. Siemaškai, J. Šukienė, D. ir M. Šulaičiai, V. ir V. Vebeliūnai, dr. V. Vyngantas, 50 dol.; D. ir E. Giedraičiai, O. Jasaitienė ir N. Jasaitytė, 40 dol.; K. Jonynas, R. Kudžmienė, V. ir L. Milukai, A. ir K. Pintsch, A. ir B. Reventai, A. ir J. Vytuviai, V. ir A. Žukai, 30 dol.; V. ir I. Alksniniai, S. ir G. Bobeliai, dr. N. Bražėnas, A. ir S. Dimai, I. Garunkštienė, L. B. Great Necko apylinkė, Markevičiai, M. ir A. Marijošiai, V. ir V. Matusaičiai, D. Miklaitė, R. ir V. Penikai, A. ir R. Strazdžiai, A. ir I. Vakseliai, G. Valaitienė, 25 dol.; E. Cibienė, N. O. Karašai, Z. Jurys, 20 dol.; A. Eidukevičienė, A. ir N. Šalčiai, 10 dol.

A. a. Marijos Butkienės atminimui H. ir R. Miklai aukojo 25 dol.

A. a. Toskos Daubaraitės - Skobeikienės mirties sukaktuvėm K. Skobeika aukojo 100 dol.

A. a. Anthony F. Skabeikio atminimui J. A. Milukas aukojo 25 dol.

A. a. Onos Mitinienės atminimui dr. T. Savickas 50 dol., M. Slavinskienė 25 dol.

A. a. Onos Žukauskienės atminimui Č. Janušas 100 dol., dr. G. Kumpikaitė 50 dol.

A. a. Anastazijos Jurevičienės atminimui V. Daugirdas 100 dol., V. ir I. Alksniniai 50 dol., R. ir D. Didžbaliai 25 dol., K. Jankūnas 20 dol.

A. a. Vlado Šiultės atminimui S. ir P. Leveckiai 30 dol., J. A. Milukas, P. ir S. Rasimai, E. ir V. Remėzai, A. ir J. Vytuviai, 25 dol., K. Jonynas, K. ir E. Milukai, A. ir D. Šilbajoriai, 20 dol., A. Mičiulis 10 dol.

Pavasarij buvo išsiuntinėti lai-

skai su prašymu paremti K. Židinio aukomis arba susimokėti Židinio rėmėjų nario mokesstį. Malonu pastebėti, kad atsiliepė nemažas skaičius rėmėjų. Štai jų sąrašas: po 200 dol. E. Kezienė, dr. K. ir J. Šimaičiai, V. ir V. Vebeliūnai, 115 dol. M. Šalinskienė. Po 100 dol. J. Burdulis, kun. V. Cukuras, kun. V. Dabušis, V. Kalytis, V. Katinas, LA Klubo bingo grupė, V. ir B. Lukoševičiai, A. Mačiulaitis, A. Matulaitis, dr. J. Snieškienė, A. ir D. Šilbajoriai, dr. K. ir E. Valiūnai. Po 90 dol. D. Bobelienė, Lietuvos vyčių Maspetho 110 kuopa, dr. V. Vyngantas. Po 40 dol. J. Balsys, M. Jason, R. Vaičaitis. Po 30 dol. D. Banaitis, prel. P. Bulovas, O. Danisevičienė, K. Krušinskas, S. ir P. Leveckiai, P. ir A. Matekūnai, V. ir V. Matusaičiai, dr. A. Noakaitė-Dunajewski, J. Pažemėnas. Po 25 dol. prel. J. Balkūnas, J. Belickas, A. ir A. Grig, M. ir R. Jauniškiai, N. ir O. Karašai, J. Kiznis, J. A. Milukas, A. Ošlapas, kun. A. Rubšys, Tautos Fondas. Po 20 dol. J. Alyta, V. Anonis, Č. Ašenbergas, V. ir N. Audėnai, A. Bagdžiūnas, R. Gruodis, A. ir V. Kašubai, J. ir M. Kriaučiūnai, V. Padvariėtis, E. Remėza, A. Simutis, E. Vainienė, S. Vaškys. Po 15 dol. prel. V. Balčiūnas, K. Bartys, dr. N. Bražėnas, P. Dauksa, A. Jasaitis, V. ir S. Klevai, R. Klivečka, H. Kulber, Simo Kudirkos Šaulių kuopa, kun. S. Morkūnas, A. Pumputis, P. Šlapelis, D. Šulaitis, A. Uknevičius. Po 10 dol. H. Andruška, S. Balsys, S. ir D. Biručiai, J. Botyrius, E. Donahue, K. Garbauskienė, A. ir V. Jankauskai, J. Jankus, S. ir V. Karmazina, C. Kazlauskis, V. Kazlauskis, J. Landsbergis, A. Konce, J. Liaukus, C. Matuzas, K. Miklas, E. Noakienė, K. Norvilas, G. Rajeckas, J. Rudis, L. Špokas, E. Tutinienė, dr. C. ir J. Yilpišauskai, Vyr. Skaučių Židinys Vilija. Po 5 dol. A. Elskus, A. Landsbergis, F. ir D. Rodgers, G. Slizys.

Didžiausia 865 dolerių auka buvo gauta iš KASOS Kredito Unijos, surinkta iš naujai įstojančių KASOS narių.

Šis aukotojų sąrašas apima lai-

RENGINIAI KULTŪROS ŽIDINYJE

Rugsėjo 13 - 14, šeštadienį, sekmadienį, Pauliaus Jurkaus kūrybos šventė didžiojoje salėje. Rengia specialus komitetas.

Rugsėjo 20, šeštadienį, mažojoje salėje privatus pobūvis.

Rugsėjo 21, sekmadienį, mažojoje salėje privatus pobūvis.

Rugsėjo 27, šeštadienį, Ligos Bieliukienės 20 metų mirties sukakties minėjimas mažojoje salėje. Prieš tai mišios pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Rengia Lietuvos Moterų Klubų Federacija.

Rugsėjo 28, sekmadienį, lietuvių tautos sukilimo 45 metų sukakties minėjimas didžiojoje salėje. Rengia specialus komitetas.

Spalio 4 - 5, šeštadienį ir sekmadienį, mažojoje salėje dail. Marijos Žukauskienės paroda. Rengia Lietuvos Atletų Klubas.

Spalio 11, šeštadienį, mažojoje salėje Kultūros Židinio narių metinis susirinkimas.

Spalio 12, sekmadienį, didžiojoje salėje, seserų Kuprevičiūčių koncertas. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Spalio 18 - 19, šeštadienį ir sekmadienį, New Yorko Lietu-

vių Tautodailės Instituto paroda abiejose salėse.

Spalio 15 - 16, šeštadienį ir sekmadienį, dail. Česlovo Janušo akvarelių paroda. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Lapkričio 22, šeštadienį, mažojoje salėje privatus pobūvis.

Lapkričio 29, šeštadienį, mažojoje salėje privatus pobūvis.

Lapkričio 30, sekmadienį, didžiojoje salėje Liet. Jaunimo Sąjungos koncertas.

Gruodžio 20, šeštadienį, didžiojoje salėje skautų tradicinės kūčios.

Gruodžio 25, Kalėdų pirmą dieną, ketvirtadienį, mažojoje salėje jaunimo šokiai.

Sausio 3, ketvirtadienį, privatus pobūvis.

Balandžio 26, sekmadienį, Atvelykio popietė, rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Spalio 11, šeštadienį, mažojoje salėje Kultūros Židinio narių metinis susirinkimas.

Spalio 12, sekmadienį, didžiojoje salėje, seserų Kuprevičiūčių koncertas. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Spalio 18 - 19, šeštadienį ir sekmadienį, New Yorko Lietu-

vių Tautodailės Instituto paroda abiejose salėse.

Spalio 15 - 16, šeštadienį ir sekmadienį, dail. Česlovo Janušo akvarelių paroda. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Lapkričio 22, šeštadienį, mažojoje salėje privatus pobūvis.

Lapkričio 29, šeštadienį, mažojoje salėje privatus pobūvis.

Lapkričio 30, sekmadienį, didžiojoje salėje Liet. Jaunimo Sąjungos koncertas.

Gruodžio 20, šeštadienį, didžiojoje salėje skautų tradicinės kūčios.

Gruodžio 25, Kalėdų pirmą dieną, ketvirtadienį, mažojoje salėje jaunimo šokiai.

Sausio 3, ketvirtadienį, privatus pobūvis.

Balandžio 26, sekmadienį, Atvelykio popietė, rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Spalio 11, šeštadienį, mažojoje salėje Kultūros Židinio narių metinis susirinkimas.

Spalio 12, sekmadienį, didžiojoje salėje, seserų Kuprevičiūčių koncertas. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Spalio 18 - 19, šeštadienį ir sekmadienį, New Yorko Lietu-

VERTINGI LEIDINIAI

Broniaus Kviklio monumentalus veikalas apie Lietuvos bažnyčias leidžiamas atskirais tomiais pagal vyskupijas. Telšių vyskupijos tomas kainuoja 30 dol., Vilkauskio, Panevėžio ir Kauno arkivyskupijų tomai kainuoja po 23 dol. Vilniaus arkivyskupijos I tomas kainuoja 20 dol. Visi tomiai gausiai iliustruoti, įrišti į kietus viršelius, didesnio formato. Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną tomą.

Prof. Juozo Brazaičio raštų jau išleista 5 tomiai. Atspausdinta gerama popieriuje, įrišta į kietus viršelius. I, II, III, IV tomas kainuoja po 15 dol., V tomas - 16 dol. Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną tomą.

Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Aida, Darbininkas, šv. Pranciškaus Varpelis. Ar visus juos prenueruoti?

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

1986 M. KELIONĖS I LIETUVĄ

15 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA
Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.
Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

15 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENŲ LIETUVOJE

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA
Kelionė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienas, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:
giminių iškviatimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujama palikimų sutvarkyme

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas — Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1986 metam

Vardas ir pavardė .....
Adresas .....

DARBININKAS naujėm skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Sluėniu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

Atvirukai ir laiškam popieris įvairiom progom.

KLAUSYK™
385 Elliot Street Echo Bridge Office Park
Newton Upper Falls, MA 02164
PLEASE SEND ME ORDERING INFORMATION

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstyti Lietuvą su jos didvyriais, jūra, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiem. Dėžutė siunčiama vistik už 12 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pranešant adresą pasikeitimą, neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

"Bridges" — tai Lietuvių Bendruomenės leidžiamas mėnesinis žurnalas anglų kalba. Žurnalas jau leidžiamas dešimt metų ir lietuviškai neskaitančius asmenis informuoja apie lietuviškus reikalus okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje. Žurnalą redaguoja Demie Jonaitienė. Metinė prenumerata tik 8 dol. Užsakyms siųsti adresu: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Tai labai graži dovana įvairioms progoms lietuviškai neskaitančiam draugams ir pažįstamiems.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Kazys Šimėnas 1966 metais.

A. A. MAJ. K. ŠIMĖNAS

Bostono ligoninėje liepos mėn. naktį iš 22 į 23 mirė majoras Kazys Šimėnas.

Velionis buvo gimęs 1898 sausio 1 Prūsėlių kaime, Juodupės valsčiuje, Rokiškio apskrityje. Jo tėvai buvo Petras ir Uršulė Lapašinskaitė-Šimėnai. Tėvas buvo ūkininkas, religingas parapijos veikėjas, domėjosi Lietuvos reikalais ir Rusijos revoliuciniu bruzdėjimu. Lietuvai atgavus spaudą, prenumeravo ir skaitė "Vilniaus žinias" ir "Šaltinį".

Motinos brolis, taip pat Kazimieras, buvo baigęs kunigų seminariją, bet į kunigus nesišventino. Buvo giliai susipratęs lietu-

vis, skatino ir kitus tokiomis būti ir pažinti Lietuvą. Buvo revolucionierius tautinių ir socialistinių pažiūrų, žuvo 1917 - 1918 metų Rusijos revoliucijoje.

Kazimiero Šimėno tėvai užaugino aštuonius vaikus — tris sūnus ir penkis dukras. Kazimieras buvo septintasis šeimoje.

Baigęs Oniškio pradžios mokyklą, mokėsi privačiai, nes mokslą sutrukdė kilęs pirmasis pasaulinis karas. Vėliau mokėsi Kauno gimnazijoje. Prie Rokiškio gimnazijos baigė vienerių metų pedagoginius kursus ir pradėjo mokytojauti Kriaunų bažnytkaimyje.

Tik ką karui pražūsus ir Lietuvos valstybei besikuriant, laikai buvo sunkūs. Jaunam mokytojui, prieš pradėdamas darbą, pirmiausia reikėjo atstatyti karo audrų apgriautą, be langų be durų Kriaunų mokyklą. Miško medžiagą nemokamai davė profesorius Roemeris iš ten esančio jo dvaro miško. Savo rūpesčiu ir valsčiaus kaimo žmonių talka mokykla buvo praplėsta ir atstatyta.

Mokytojo darbas Šimėnui patiko. Čia jis išbuvo dvejus metus. Tačiau noras siekti ko nors aukštesnio nedavė ramybės. Pasikatinas vietinio mokyklų inspektoriaus ir gavęs iš jo geras rekomendacijas, jis 1922 įstojo į Karo mokyklą Kaune. Ją baigė 1924 metais su labai gerais pažymiais ir gavo artilerijos leitenanto laipsnį.

Karo mokyklos užbaigimo dieną jis labai vertino pasižadėjimą būti geru karininku. Tokiu jis ir buvo visą laiką. 1930 baigė Aukštesniuosius artilerijos karininkų kursus, 1938 — kariuomenės ūkio viršininkams kursus ir dar keletą įvairių karo specialybės kursų akiračiui praplėsti. Visą laiką su mažomis išimtinėmis tarnavo artilerijos daliniuose. Buvo pasiūstas vienerių metų stažui atlikti į Latvijos Vidžemės artilerijos pulką Rygoje. Vienu metu

SOUTH ORANGE, N.J.

Bendruomenininkų pažmonys

LB Newark apylinkės valdyba, kaip ir per eilę ankstesniųjų metų, rudenį suruošia savo apylinkės ir jos kaimyninių LB apylinkių narių pasižmonėjimą architekto Algio Brazinsko sodyboje, 44 Kingman Rd., South Orange. Šių metų pažmonys įvyks rugsėjo 28, sekmadienį, po Šv. Trejybės bažnyčioje, Newark, 11 val. ryto laikomų mišių.

Į šį subvėmą yra kviečiami ne tik LB Newarko apylinkės, bet ir kiti apylinkių lietuvių telkiniai nariai. Kaip ir kiekvienais metais, užkandžiaujant ir girkšnojant, bus laiko pasikalbėti, pasidalyti įvairiom naujienom, naujais sumanymais ir projektais.

Tarp kitų naujovių čia N.J. valstijos pačiam vidury lapkričio 14 - 16 Sheraton viešbuty pirmą kartą įvyks L.B. XI tarybos sesija. Tai bus gera proga arčiau susipažinti su L.B. sąranga, jos darbais ir ateities užmojais, nes tarybos bendruose posėdžiuose kviečiami dalyvauti ir ne tarybos nariai.

Pažmonio metu vyksta ir turtinga loterija, kurioje beveik kiekvienas vis ką nors laimi. Apylinkės nariai čia galės atiduoti solidarumo įnašus, o visiem bus sudaryta proga atnaujinti pažintis ir užmegsti naujas. Pažmonys įvyks net ir lyjant, nes erdviose namuose susiras ir neužlyjamos vietos. Susirinkusius dažnai palinksmina ir čia veikianti vienintelė tautinių šokių grupė Liepsna, kuriai vadovauja jaunasis Algis Brazinskas. Tad subėkime visi!

Apylinkės valdyba

vadovavo Lietuvos šarvuotam traukiniui.

Paskutinią Lietuvos kariuomenėje užimtoji vieta buvo artilerijos mokomosios grupės vadas — puskarininkų mokyklos viršininkas, laipsnis — artilerijos majoras.

Majoras K. Šimėnas į kariuomenę žiūrėjo kaip į mokyklą. Jo manymu kareiviai kariuomenėje turėjo išmokyti ir praktiškų dalykų, kad, grįžę namo, galėtų juos praktiškai panaudoti. Kareiviams ruošė įvairius kursus, juos mokė bitininkystės ir staliaus amato.

Tarnaudamas kariuomenėje, palaikė ryšius su Lietuvos šauliais ir jiems padėjo kariškai pasiruošti. Būdamas Radviliškio įguloje, 1934 - 35 prisidėjo prie Radviliškio šaulių būrio namų statybos, buvo statybos komiteto narys ir pinigine paskola rėmė statybą.

1927 vedė Alysą Šteinaitę. Užaugino ir išmoksino tris dukras: Iną, Vidą ir Renatą. Visos yra sukūrusios savo šeimas. Iš jų Ina Nenortienė gyvena Bostone, kitos dvi už Bostono ribų.

Rusams užėmus Lietuvą, su šeima pasitraukė į vakarus ir 1949 su šeima atvyko pas brolių į Ameriką.

Ilgesnį laiką gyveno Norwood, Mass., išėjęs į pensiją, persikėlė į Bostoną.

Gyvendamas Norwoode ir vėliau Bostone, įsijungė į lietuviškas organizacijas, veikė Balfe, Alte, Lietuvių Bendruomenėje, SLA, Lietuvių karių veteranų Sąjungoje — "Ramovėje", šauliuose ir kitur. Bendradarbiavo Darbininke, Drauge, Keleivyje, vedė bitininkystės skyrių. Bostone buvo Skautų Aido administratorius, o vėliau Lietuviškosios Skautybės Fondo leidinių administratorius (juo buvo apie 10 metų).

Už visuomeninę veiklą buvo apdovanotas: Dešimties metų Lietuvos nepriklausomybės medaliu, IV laipsnio Gedimino ordinu su kaspiniu ir Lietuvių Skautų Sąjungos ordinu "Už nuopelnus" su rėmėjo kaspiniu.

-o-

Laidotuvių metu Bostono ir Brocktono šauliai ir kariai ramovėnai stovėjo garbės sargyboje prie jo karsto. Organizacijų atstovai ir dukros tarė atsisveikinimo žodžius. Didelis būrys giminių, draugų ir pažįstamų atėjo su juo atsisveikinti šermeninėje, dalyvavo pamaldose Šv. Petro lietuvių bažnyčioje ir palydėjo į Forest Hills kapines. Kapinėse laidojimo apeigos baigtos giesme Marija, Marija ir Lietuvos himnu.

Vanagaičio būrio šaulių moterys buvo pasiuvusios Lietuvos vėliavą, kuria buvo pridengtas velionio karstas. Vėliava perduota našlei Alysai. Taip ir baigėsi šio judraus, kūrybingo visuomenininko ir lietuvių patrioto gyvenimas.

(k.n.)

Lietuvių Enciklopedijos papildomas 37 tomas gaunamas Darbininko administracijoje. Tomas turi per 680 psl. Kaina 35 dol., persiuntimo išlaidom pridėti dar 2 dol. Rašyti: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lietuvių šeimos tradicija. Kun. St. Ylos parašyta knyga, ejo su dideliu pasisekimu. Dabar išleista antroji laida. Knyga gausiai iliustruota, iliustravo dail. Zita Sodeikienė. Knyga gaunama ir Darbininko administracijoje, su persiuntimu — 22 dol. Kreiptis į Darbininko administraciją — 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pranešame visiems, kad užuojautų kainos Darbininke yra tokios: mažesnio dydžio 12 dol., didesnio dydžio — 15 dol. Dar yra žmonių, kurie tų kainų nežino, atsiunčia visai kitas sumas ir taip Darbininko administracijai sudaro nemažai kebiumo.

Šaulių kultūrinis savaitgalis

Jau šešiolikti metai kai Bostono, Brocktono ir Worcesterio šauliai organizuoja kultūrinį savaitgalį Lietuvių Pranciškonų sodyboje Kennebunkporte, Maine. Pradžioje tuo rūpinosi Juozo Stašaičio vadovaujama Martyno Jankaus šaulių kuopa, o dabar jau eilę metų rūpinasi Naujosios Anglijos šaulių Trakų rinktinė, kurios pirmininku yra Vladas Bajerčius iš So. Bostono. Šiame metais kultūrinis savaitgalis įvyko rugpjūčio 30 - rugsėjo 1. Jame dalyvavo Brocktono, Bostono ir Worcesterio šauliai, o taip pat svečiai net iš tolimesnių vietovių. Šiame kultūrinio savaitgalio pagrindinė tema buvo Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis apie kurią kalbėjo Pranciškonų provincijolas T. Placidus Barius. Meninę programą ta proga atliko sol. Benediktas Povilavičius, akomponuojamas komp. Jeronimo Kačinsko. Į savaitgalio programą dar įėjo pamaldos, laužas, šokiai ir kt.

Šv. Kazimieras, Aušros Vartai...

Lietuvius nustebino televizijos 5-to kanalo rugpjūčio 14 d. 6-tos valandos žinių metu perduotas reportažas iš Lenkijos, kurioje tuo metu lankėsi Bostono arkivyskupas kardinolas Bernard Law. "...mes meldžiame šio krašto (taigi, Lenkijos) šventuosius... šv. Kazimierą ir Aušros Vartų Mariją..." Atrodo, kad tai nebuvo kardinolo Bernard Law nuomonė, bet lenkų pakūta jam frazė, dėl kurios jis neapsižiūrėjo. Taip galvoti duoda pagrindo faktas, kad šv. Kazimiero mirties sukakties minėjimo proga jis Bostono katedroje kalbėjo labai gražiai ir teisingai apie šv. Kazimierą, kaip Lietuvos šventąjį. Dabar šv. Kazimiero ir Aušros Vartų priskyrimas Lenkijai rodo ne kardinolo nuomonės pakeitimą, bet lenkų pastangas toliau kiekviena proga reikšti nepagrįstas pretenzijas ne tik į šv. Kazimierą, bet taip pat į Lietuvos senąją sostinę Vilnių. To lietuviams neturėtų užmiršti, ypač minint Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį, kurią lenkai stengiasi įrašyti sau į nuopelnus, minėdami tą sukaktį šiame, taigi, metais anksčiau, negu lietuviams tai darys. Pagal juos Lietuvą apkrikštijo Lenkijos karalienė Jadvyga, ištekėdama už Jogailos.

Suplakė fondus

Vietoje gėlių mirusiems Bostone atiduodama pagarba, renkant aukas įvairiems lietuviškiems reikalams. Tuo būdu mi-

rusieji jam žinami lietuviškoje veikloje, nes tos aukos įnešamos jų atminimui. Taip paskutiniu metu gana stambios sumos sudarytos, laidojant Kazį Šimėną ir Joną Valiukonį. bet tokiais atvejais kartais pasitaiko nesuspriktimų, aukotojams neatskiriant Lietuvio Fondo nuo Tautos Fondo. Taip atsitiko Jono Valiukonio laidotuvsė, kuriose dalis aukotojų skyrė tą pačią sumą Lietuvio Fondui ir Tautos Fondui. Laimė dėl to nekilo ginčų, mirusiojo šeimai išsprendžiant klausimą taikiu būdu. Vis dėlto tai turėtų būti rimta pamoka ateičiai. Tų dviejų fondų joki atveju negalima suplakti, nes tai dvi skirtingos institucijos, turinčios skirtingus tikslus, nustatytus federaliniais įstatymais, pagal kurios jos veikia. Atmintina, kad Lietuvio Fondas rūpinasi lietuviškų švietimu, remia jaunimą, kultūrinę veiklą ir mokslą, teikia stipendijas, o Tautos Fondas finansuoja Vliko veiklą politinėse pastango- se atgauti Lietuvai laisvę.

Lituanistinė mokykla

Bostono aukštesnioji lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 13 d. 9 val. ryto mišiomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone. Tuoj po pamaldų mokiniai renkasi Gavin viešosios mokyklos patalpose, kur mokykla toliau veiks ta pačia tvarka, kaip anksčiau. Pagal mokinių skaičių šiame mokykloje veiks vaikų darželis, pirmas, trečias, ketvirtas, šeštas ir aštuntas skyriai, o taip pat penkta, šešta ir septinta klasės. Mokyklai reikalingi devyni mokytojai. Ligi šiol mokytojais sutiko būti Jūratė Aukštikalnienė, Aldona Dabrilienė, Laimutė Dumčiuvienė, Zita Krukoniene, Marius Navickas ir Liūda Senutienė. Taigi, dar trūksta trijų mokytojų. Pagal tėvų susirinkimo nutarimą mokytojams algos bus pakeltos. Mokyklos direktorė Daiva de Sa Pereira savo atsisaukime mokytojų reikalui sako: "Raguinu visus suinteresuotus mokyklos gyvavimu kalbinti žmones prisidėti bent metams prie mokytojavimo darbo. Jei neatsiras mokytojų, teks sujungti ar net atšaukti skyrius. Nereikia varžytis, stojant į mokytojų eiles. Mes nieiškome lituanistikos profesorių ar literatų, istorikų. Užtenka sąžiningo žmogaus kuris su energija ir kūrybingumu imsis šio darbo."

Mokyklos direktore toliau lieka Daiva de Sa Pereira, o administratoriumi — Aidas Kupčinskas. Mokyklos tėvų komitetą sudaro Goštautai, Janulaičiai, Mažnomaičiai ir Alvydas Kazakaitis, kuris bus išdininkas.

RENGINIAI

Rugsėjo 13, šeštadienį, 7 v.v. So. Bostono Lietuvių Klubo salėje įvyks rugsėjo 8 - Tautos šventės minėjimas. Rengia LB apylinkės valdyba.

Spalio 5, sekmadienį, 3 val. popietį su etnografiniu ansambliu "Sodauto". Rengia LTI Bostono skyriaus valdyba.

Spalio 19 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių djos trečio aukšto salėje, 368 W. Broadway, So. Boston, MA. įvyks Laisvės Varpo rudens koncertas. Tai bus jau 54-tas tos rūšies Laisvės Varpo renginys.

Lapkričio 8, 6:30 val. vak. Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brockton, Mass., Balfo 72 skyriaus metinis pobūvis.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Ferragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268 - 2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Veda J. Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

A. A.

ONAI ŽUKAUSKIENEI

mirus Lietuvoje, jos sūnui Vitaliui Žukauskui ir jo šeimai giliai užuojautą reiškia

Aleksandra Žukauskienė,
Rūta Gudeliienė ir
Rimas Žukauskas su šeimomis

A.A.

VLADUI POVILAIUSKUI

mirus, jo žmonai Antaninai, mūsų klubo narei, ir jos šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

L.M.K. Federacijos New Yorko klubas

A. A.

ANASTAZIJAI JUREVIČIENEI

mirus, jos sūnų Zenoną su šeima ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Regina Verbiene
dukterys: Regina, Violeta,
sūnūs: Darius, Linas

A. A.

ANASTAZIJAI JUREVIČIENEI

mirus, jos sūnui Zenonui su šeima užuojautą reiškia

Irena ir Albertas Kereliai

1986 m. rugpjūčio mėn. 1 d. mirė mūsų brangus vyras, brolis ir dėdė

A. A.

ADOLFAS AIDUKAS.

Dėkojame gerbiams dvasiškiams: kun. V. Dabušiui už lankymą ligoninėje ir už suteiktą paskutinį religinį patarnavimą.

kun. V. Zakarui už maldas koplyčioje, už atlaikytas mišias bažnyčioje, už tartą jautrų atsisveikinimo žodį ir palydėjimą į amžino poilsio vietą Kalvarijos kapinėse.

Dėkojame Romo Kalantos Šaulių Kuopos pirminkui Antanui Gudoniui už sklandų pravedimą apeigų koplyčioje, už jausmingą atsisveikinimo žodį, už asmenišką pagalbą, suteiktą mums skausmo valandose.

Dėkojame sesėms ir broliams šauliams už neštą sargybą prie karsto koplyčioje, šauliams, nešusiems karstą ir už šaulišką pagarbą atiduotą kapinėse. Dėkojame už Trispalvę, dengusią Velionio karstą.

Dėkojame draugams ir pažįstamiems, lankiusiems Velionį koplyčioje, dalyvavusiems mišiose bažnyčioje, palydėjusiems į kapines ir už bet kokią asmenišką pagalbą suteiktą šeimai.

Dėkojame už užprašytas mišias, už gėles, už aukas Lietuvio Fondui, Tautos Fondui ir Lituanistikos Katedrai.

Dėkojame už išreiktas užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje mūsų gilaus skausmo dienoje.

Liūdesio prislėgti: žmona Juzė
brolis Antanas ir jo sūnus su šeima

DARBININKAS

Redakcija . . . . . (718) 827-1352
Administr. . . . . (718) 827-1351

Spaustuvė . . . . . (718) 827-1350
Vienuolynas . . . . . (718) 235-5962
Vyskupas . . . . . (718) 827-7932
Salė (kor.) . . . . . (718) 827-9645
Salės adm. . . . . (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: rugsėjo 13 ir 14, šeštadienį ir sekmadienį, Pauliaus Jurkaus kūrybos šentė. Šeštadienį 6 v.v. kokteiliniai ir parodų apžūrėjimas, 7 v. paskaita ir koncertas, naujos knygos sutikimas, banketas. Sekmadienį, rugsėjo 14, dailės paroda. Viskas vyksta didžiojoje salėje.

Pauliaus Jurkaus kūrybos šventėje rugsėjo 13, šeštadienį, 6 v.v. bus kokteiliniai, parodų apžūrėjimas. 7 v.v. akademinės programos pradžia. Paskaitą apie P. Jurkaus kūrybą skaito Bernardas Brazdžionis, Perkūno choras, vadovaujamas Viktoro Ralio, atlieka dainas, kurių tekstus parašė P. Jurkus, aktorius Vitalis Žukauskas skaito ištrauką iš jo naujausios knygos "Kai Vilniaus liepos žydi". Po to vakarienė. Kavos metu sveikinimai. Rugsėjo 14, sekmadienį, dailės paroda veiks nuo 12 val. iki 3 val. popiet. Visa kūrybos šventė vyksta didžiojoje salėje. Rengia specialus komitetas, kuriam pirmininkauja Romas Kezys.

Poetas Bernardas Brazdžionis iš Vista, Calif., atvyksta į P. Jurkaus kūrybos šventę ir kalbės apie jo kūrybą. Bus sustojęs pranciškonų vienoje, vienuolyno viršininko poeto Tėv. Leonardo Andriekaus, OFM, globoje. Svečias išbus savaitę. Atvyksta rugsėjo 10, išvyksta rugsėjo 17.

Maironio lituanistinė mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 7, šeštadienį. Pradėjo pamaldomis, kurias atliko mokyklos kapelionas tėv. Antanas Prakapas, OFM. Pirmą dieną mokinių buvo kiek mažokai. Džiugu, kad šiemet jau veikia ir vaikų darželis. Mokykloje veikia visi 10 skyrių. Kas negalėjo būti pirmą dieną mokykloje, prašomi neužmiršti ir savo vaikus atvesti šį ateinantį šeštadienį. Mokyklos vedėja yra Vida Penikienė.

Maironio mokyklos iškyla - gegužinė bus rugsėjo 14, sekmadienį, Vytauto ir Vandos Vebeiliūnų sodyboje, 304 Bayville Road, Lattingtown, L.I. Gegužinės pradžia 1 val. Gi 12 val. bus mišios ten esančioje Vebeiliūnų namų koplyčioje. Mišias aukos mokyklos kapelionas Tėv. Antanas Prakapas, OFM. Gegužinę globoja kredito unija Kasa.

A. a. Ligijos Bieliukienės dvidešimt metų mirties sukaktis bus paminėta rugsėjo 27, šeštadienį. Mišios 11 val. pranciškonų koplyčioje. Po mišių velionės Ligijos paminėjimas. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacijos valdyba.

LIGIJOS BIELIUKIENĖS 20 METŲ MIRTIES

PRISIMINIMAS

rugsėjo 27, šeštadienį,
11 val. mišios pranciškonų vienuolyno koplyčioje
Po pamaldų Kultūros Židinio mažojoje salėje velionės prisiminimas ir pagerbimas
Apie velionę kalba **MARIJA NOREIKIENĖ**

Po programos — užkandžiai ir kavutė

Įeinant aukojama

Rengia ir visus atsilankyti kviečia
**LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS
VALDYBA**

Pulkininkas Juozas Vėbra, vienas iš 1941 metų sukilimo aktyvių dalyvių, kalbės šio tautos sukilimo 45 metų sukakties minėjime rugsėjo 28, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Taip pat kalbės ir dr. Adolfas Damušis iš Chicagos, buvęs sukilimo dalyvis. Laikinosios vyriausybės narys. Meninėje programoje dalyvauja N.Y. vyrų choras Perkūnas vadovaujamas V. Ralio, ir N.Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės. Minėjimą rengia specialus komitetas, kuriam pirmininkauja Alfonsas Samušis.

Laisvės Žiburio radijas, kuriam vadovauja Romas Kezys, rugsėjo 7 programoje platokai prisiminė dail. Kazimierą Žoromskį, kuris birželio mėnesio gale išvyko į okupuotą Lietuvą nuolatiniams apsigyvenimui, paskaitė, ką rašo įvairi spauda apie jo kelionę, apie jo pareiškimus, kad Lietuva esanti laisva ir labai išvysčiusi savo kultūrinę pažangą, priminė ir jo pasikalbėjimą su Tiesos korespondentu, kaip dailininkas sugebėjo jam pasigirti apie savo laimėjimus.

Raimundas ir Glorija Navis žuvo lėktuvų katastrofoje, kada prie Los Angeles susidūrė du lėktuvai. Raimundas Navis gyveno Los Angeles ir su žmona Glorija buvo išvykęs į Meksiką meškierioti, dabar jis ir grįžo su Air Mexico lėktuvu. Žuvęs turi artimų giminių New Yorke. Jo tikri pusbroliai yra Juozas ir Vytautas Nakutavičiai ir Lilija Milukienė, tetos yra Pranė Nakutavičienė ir Bronė Lukoševičienė. Žuvusio tėvas irgi buvo Nakutavičius, sūnus, jau čia gimęs ir augęs, savo pavardę sutrumpino ir pakeitė į Navis. Velionis buvo Los Angeles gerai įsitvirtinęs ir turėjo gerą verslą.

Apreiškimo parapijos bažnyčia sėkmingai remontuojama iš lauko. Baigiamas atremontuoti ir nudažyti bažnyčios fasadas, greitai pereis remontuoti vidaus. Taip pat valomi ir buvę mokyklos kambariai.

Dr. Grace Baliūnas-Austin, Short Hills, N.J., mokėdama metinę Darbininko prenumeratą, atsiuntė 100 dol. auką spaudai paremti. Geradariui dėkojame.

Kapitonas Petras Vainius iš Middletown, N.J., prie metinės prenumeratos pridėjo 50 dol. auką Darbininko spaudai paremti. Nuosirdžiai dėkojame.

Woodhavene išnuomojamas 6 erdvių kambarių butas antrame aukšte. Teirautis telef. 441-2492.

Moterų Vienybės pirmas po vasaros atostogų susirinkimas bus rugsėjo 16, antradienį, 7 v.v. įprastinėje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 85 - 27 91 Street, Woodhavene. Visos narės prašomos dalyvauti.

LMK Federacijos New Yorko klubo pirmas po vasaros atostogų susirinkimas bus rugsėjo 23, antradienį, 7:30 v.v. įprastinėje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 85 - 27 91 Street, Woodhavene. Visos narės prašomos dalyvauti.

A. L. Warkala, iš Long Island City, N.Y., atnaujindama Darbininko prenumeratą, atsiuntė 43 dol. spaudai paremti. Nuosirdi padėka spaudos rėmėjai.

Liet. Religinei Šalpai rinkliava padaryta praėjusį sekmadienį Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišių metu pamokslą pasakė tos įstaigos direktorius ir vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius, trumpai supažindindamas su įstaigos darbu. Taip aukas rinkdamas jis važiuoja iš parapijos į parapiją. Taip pat aplanko ir ne-lietuvii parapijas.

Brooklyno kunigų seminarijai bus daroma rinkliava rugsėjo 14, sekmadienį, per visas mišias visose vyskupijos bažnyčiose.

Apreiškimo parapijos choras po vasaros atostogų pradėjo naują darbo sezoną. Choro vadovas ir parapijos kunigai prašo visus choristus uoliai lankyti repeticijas, taip pat prašo ir naujus choristus, kurie nori giedoti bažnyčioje, atsilankyti į repeticijas. Bus rengiamas naujas giesmių repertuaras ir bus pasiruošiama Verbų sekmadienio koncertui.

J. Didžbalienė, iš Fr. Lauderdale, Fla., vietoje metinės prenumeratos atsiuntė 50 dol. Dėkojame.

Gintarė Šileika-Everett, Williamstown, MA, vietoje 15 dol. metinės prenumeratos atsiuntė 50 dol. Nuosirdžiai dėkojame už spaudos rėmimą.

Kun. prof. dr. P. Ragažinskas, iš Central, NM, jau eilę metų vietoj metinės prenumeratos atsiunčia didesnę auką mūsų spaudai paremti. Šiais metais, prisimindamas Darbininko 70 metų sukaktį, atsiuntė 100 dol. Dosniam profesoriui nuosirdi padėka.

Batun (Baltic Appeal to the United Nations) lietuvių, latvių ir estų organizacija prie Jungtinių Tautų, šiemet švenčia organizacijos dvidešimtmetį. Jungtinėse Tautose rugsėjo 12, šį penktadienį rengiamas iškilmingas banketas. Bankete dalyvaus ir sveikinimo kalbas pasakys Ludmilla Thorne iš Freedom House, Deryk Murray — Tobago-Trinidado pirmasis sekretorius prie Jungtinių Tautų misijos ir William Hough, III, advokatas ir autorius straipsnio apie Pabaltijo Tautų okupacijos nepripažinimo politiką. Straipsnis neseniai buvo atspausdintas New Yorko teisės žurnale.

Ieško pirkti elektrinę, lietuviškas rašmenimis, panaudotą Olimpia firmos rašomąją mašinėlę. Siūlyti Darbininko redakcijai — 718 - 827 - 1352, kuri pasiūlė perduos paklausėiui.

Lietuvių šeima ieško buto. Skambinti vakare 718 366 - 8669.

Ieškoma pirkti nepriklausomos Lietuvos banknotų, monetų, akcijų, žyminių ženklų, pašto ženklų, čekių, vekselių, nekilnojamo turto aktų ir kitų vertybių dokumentų. Turintieji ir norintieji parduoti prašomi rašyti nurodant objektą ir kainą šiuo adresu: Edas A. Babušis, Babušis, Sydor & Senescy, Architects, 750 8th Ave., 602-B, New York, N.Y. 10036. Tel. 212 302 - 1870.

Išnuomojami du kambariai — miegamasis ir salonas, patogus susisiekimas, 107 - 15 Atlantic Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. Susitarti su Aleksandru Kondrotu, tel. 718 441 - 0693.

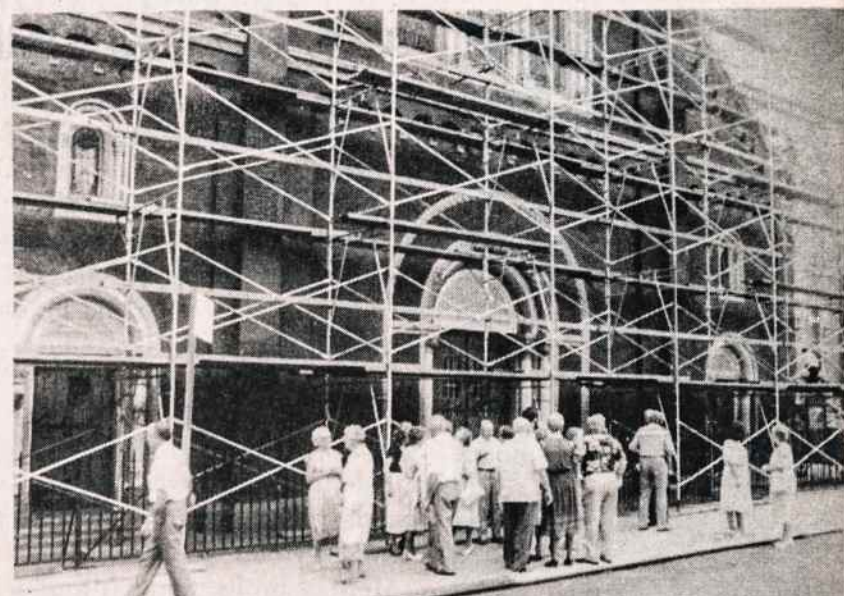
Vysk. Paulius Baltakis, OFM, rugsėjo 7, sekmadienį, dalyvavo Washington, D.C., Marijos tautinėje šventovėje esančio lietuvių Šiluvos koplyčios 20 metų sukaktuvinėje šventėje. Rugsėjo 13, šeštadienį, jis lankys Sioux City, Iowa, ir rugsėjo 14, sekmadienį, Omaha, Nebr., lietuvių kolonijas.

Lietuvos vyčių 152 kuopa Riverhead, N.Y., rengia trečią metinę Lietuvių dieną - festivalį, kuris įvyks rugsėjo 20 Riverhead Armory patalpose, Route 58, Riverhead, N.Y., nuo 2 val. popiet iki vidurnakčio. Įėjimas suaugusiems 5 dol., vaikams — 2.50 dol. Dainuos Harmonijos dainos vienetas iš New Yorko. Šoks Vėtra šokėjai iš Connecticut. Šokiams gros du orkestrai: nuo 3 val. popiet iki 7 val. vak. The Long Island Dominos, o nuo 8 val. vak. iki vidurnakčio — Donny P. ir jo grupė. Armory patalpos pasiekiamos važiuojant Long Island greitkelio. Išvažiuoti 73 exit, važiuoti Route 58 apie pusantros mylios.

Kun. Norbert Trepša, latvių katalikų kunigas, buvo vienas iš pagarindinių Batuno (Baltic Appeal to the United Nations) steigėjas. Jis 1962 - 67 redagavo latvių mėnesinį žurnalą "Dzimentenes Balss", kuris buvo spausdinamas lietuvių pranciškonų spaustuvėje Brooklyne. Kun. Trepša artimai bendradarbiavo su lietuvišiais įvairioje pabaltiečių veikloje.

FINANSŲ IR EKONOMIJOS KONFERENCIJA FLORIDOJE

Gražioje pietvakarių Floridos pakrantėje, Marco Island kurorte, šiemet vėl įvyks lietuvių ekonominė konferencija. Ją organizuoja "Lito" investicijų bendrovė ir Kredito Unija KASA. Konferencijos paskaitos ir diskusijos vyks lapkričio 8 ir 9 dienomis (šeštadienį ir sekmadienį). Atvykstantieji tačiau yra kviečiami pasiimti keletą laisvų dienų ir ta proga paatostogauti ramiajame Golfo įlankos pajūryje. Marco Island viešbučiuose konferencijos svečiams bus rezervuoti kambariai nuo lapkričio 5-tos iki 12-tos. Bus turininga ir įdomi programa, todėl norintieji dalyvauti ar atostogauti kviečiami iš anksto užsisakyti kambarius. Anksčiau užsisakiusiems bus geresnis pasirinkimas. Dėl informacijų prašoma rašyti šiuo adresu: "Litas" Investing Co., 86 - 01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418, arba paskambinti 718 - 441-2811. Dėl kelionės rezervacijų ir bilietų skambinti į "Vytis" International Travel Service, tel. 718 - 769 - 3300.

Remontuojama Apreiškimo parapijos bažnyčia. Greitai bus baigti remonto darbai iš lauko. Tada bus remontuojamas vidus. Visi darbai baigiami dar prieš Kalėdas. Nuotraukoje matome žmones sekmadienį einančius iš bažnyčios. Nuotr. Petro Ažuolo

Nijolės ir Petro Baltrulionių 25-rių metų vedybinio gyvenimo sukaktis gražiai atžymėta rugpjūčio 31 d. Iškilmingas mišias, kurių metu buvo atnaujinta vedybiniai pasižadėjimai, aukoją Nijolės brolis prel. Algimantas Bartkus, Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje rektorius, su šešiais koncelebrantais. Gražiai giedojo Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio. Po pamaldų vaišes įvyko Baltrulionių namų kieme ir sodelyje. Atsilankė apie 80 asmenų iš arti ir toliau. Valgių stalą palaimino vysk. Paulius Baltakis, OFM, o svečiai po šampano tosto, sugiedodę Ilgiausių metų, vaišinosi, šnekučiavosi ir dainavo iki sutemstam. Vaišes humoristiniu įtarpu pajvairino aktorius Vitalis Žukauskas. Sukaktuvinkai buvo pasveikinti ir apdovanoti. Poniai Baltrulioniai yra aktyvūs Apreiškimo parapijos nariai ir gieda bažnytiniame chore.

N.Y. Lietuvių Filatelistų draugija leidžia savo biuletinį. Pasirodė rugsėjo mėnesio numeris. Supažindinama su savo klubo narių veikla, su filatelistų draugijų veikla, parodomis, su pirmojo karo vokiečių karo lauko paštu. Toliau supažindinama su įvairiomis pašto ženklų laidom, kurios pasirodė 1918 metų gale, su kitais įvairiais lietuviškais pašto ženklais, lietuviškos olimpiados ženklais, Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties ženklais, Europos krepšinio turnyro ženklais, caristinės Rusijos laikų pašto įstaigom Suvalkijoje. Biuletinį redaguoja Walter E. Norton, gyvenęs Philadelphiaje, viršelį šilko tinklelio technika atspaudžia K. Matuzas, biuletinis leidžiamas anglų kalba, skiriamas draugijos nariams, kurie yra išsiblaškę gana plačiai po visą Ameriką ir kitas valstybes.

Dail. Marijos Žukauskienės meno darbų paroda vyks spalio 4 - 5 Kultūros Židinyje. Parodą globoja New Yorko Lietuvių Atletų Klubas.

Darbininke Nr. 32, rugpjūčio 29 buvo paskelbta, kad visi gali siūlyti kandidatą, kuriam būtų suteiktas Ellis Island garbės medalis. Rengimo komitetas praneša, kad siūlymo terminas pratęstas iki rugsėjo 15 (pašto data ant voko). Siūlomus kandidatus su atitinkama informacija — žiniomis apie kandidato nuopelnus — siūlyti šiuo adresu: Ellis Island Medal of Honor, P.O. Box 3900, New York, N.Y. 10163.

NAUJAUSIOS KNYGOS

Juozas Brazaitis, Raštai. VI tomas. Išleido "Į Laisvę" Fondas. 578 psl. Įrišta į kietus viršelius. Čia perspausdinama seniai išsibaigusi "Vienui Vieni" laida — apie lietuvių rezistanciją. 16 dol.

Vytautas Alantas, Aušra Pačiūnuose. Premijuotas romanas. 316 psl. Įrišta į kietus viršelius. 10 dol.

Petronėlė Orintaitė, Legendų liepsnos. Poemos. 91 psl. Įrišta į kietus viršelius. 6 dol.

Antanas Maceina. Išlaisvinimo teologija. Visuomeninio Bažnyčios įsipareigojimo pavojai. Straipsnių rinkinys. 119 psl. 5 dol.

Persiųntimui pridėdama po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės, suvenyrai gaunami Darbininko spaudos kioske: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŲ DIENA — FESTIVALIS

Įvyksta rugsėjo 20, šeštadienį,
Riverhead Armory, Route 58, Riverhead, L.I.

PROGRAMOJE: dainuoja Harmonija tautinių šokių grupė Vėtra iš Connecticut
Nuo 3 iki 7 v.v. Lietuviška muzika, groja Long Island Dominos
Nuo 8 v.v. iki 12 val. nakties — Donny P. ir jo išradingos linksmybės.

Lietuviški audiniai, gintaras, tautiniai šokiai, rankdarbiai, margučiai ir kita.
Pradžia 2 val. popiet.
Įėjimas — 5 dol., vaikams — 2.50 dol.
Festivalį rengia, globoja ir taip pat visus atsilankyti kviečia
LIETUVOS VYČIŲ 152 KUOPA
Riverhead, N.Y.

Važiuoti Long Island Expressway, išvažiavimas 73 (paskutinis išvažiavimas),
toliau Route 58 apie pusantros mylios iki N.Y. State Armory.